

NOWY

KATOWICE
UL. MIĘDZYMORSKA 4
TELEFON 346-48

10gr

ZAS

REPREZENTACJE

BIELSKO, Katowice, ul. 22-23
DOBROWIEC, Katowice, ul. 1-2
CIEBZYŃ, Katowice, ul. 22
BYBIEK, Katowice, ul. 1
KARWOWICE, Gory - Katowice

ZWYCIĘSTWO IDEI NAPRAWY GOSPODARKI nad hasłami partyjnymi w samorządach Wyniki wyborów do rad miejskich

W niedzielę ub. odbyły się na terenie całego państwa wybory do rad miejskich w 341 miastach, przy znacznym zainteresowaniu ludności o czym świadczy frekwencja wyborców, dochodząca do 70 procent uprawnionych do głosowania.

Z liczby 341 miast, w których rozpisano wybory, nie odbyły się one w 87 miastach gdyż zgłoszono tam tylko jedną listę.

Dotychczas nie są jeszcze znane pełne i ostateczne wyniki wyborów, już obecnie jednak stwierdzić można z całą pewnością, że lista Nr. 1, reprezentująca ideę naprawy gospodarki samorządowej a nie hasła partyjne — odniosła powszechny sukces.

Wyniki wyborów w poszczególnych miastach przedstawiają się następująco:

WOJEWÓDZTWO WARSZAWSKIE
Skierniewice: nr. 1 — 13, Stron. Nar. — 3, PPS — 3, Żydzi bezpartyjni — 5.

Sochaczew: lista nr. 1 — 6, PPS — 7, Stron. Nar. — 3, Sjonisci — 8.

Mińsk Mazowiecki: lista nr. 1 — 11, Stron. Nar. — 4, Żydzi bezpartyjni i ortodoksi — 6, Sjonisci — 3.

Wyszki: lista nr. 1 i sympatycy — 9, Str. Nar. — 3, Żydzi ortodoksi — 6, PPS i Bund — 1, Sjonisci — 5.

Pruszków: lista nr. 1 — 9, Str. Nar. 12, Chrz. Zjedn. Pracy — 1, Żydzi bezpartyjni — 2.

Nowy Dwór: lista nr. 1 — 8, Żydzi bezpartyjni — 4.

Włocławek: lista nr. 1 — 20, Str. Nar. — 10, Chrz. Zjedn. Pracy — 6, Żydzi bezpart. — 1, Sjonisci — 3.

Grodzisk Mazowiecki: lista nr. 1 — 20, Str. Nar. — 2, Żydzi — 2.

Mława: lista nr. 1 — 5, Str. Nar. — 11, PPS — 2, Żydzi — 6.

Błonie: PPS — 6, Str. Nar. — 6, Żydzi bezpart. — 4.

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE:

Konin: lista nr. 1 — 16, Str. Nar. — 2, PPS — 2, Ortodoksi — 1, Poalej — Sjon — 1, Bund — 2.

Tomaszów Mazowiecki: lista nr. 1 — 12, Str. Nar. — 1, PPS i Bund — 14, Żydzi — 5.

Kalisz: lista nr. 1 — 13, Str. Nar. — 12, PPS — 14, Ortodoksi — 1, Zjednoczeni Żydzi — 5, Sjonisci — 3.

Radomsko: lista nr. 1 — 7, PPS — 9, Str. Nar. — 3, Żydzi — 5.

Koło: lista nr. 1 — 5, Str. Nar. — 12, Żydzi bezpart. — 1, inni Żydzi — 6.

Piotrków: lista nr. 1 — 10, PPS i Bund — 21, Str. Nar. — 9.

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE:

Hrubieszów: lista nr. 1 — 15, Str. Ludowe — 1, Żydzi — 8.

Janów Lub.: lista nr. 1 — 9, Żydzi — 4, Str. Nar. — 3.

Łuków: lista nr. 1 — 15, Żydzi — 9.
Miedzyrzec: lista nr. 1 — 14, Żydzi 10.

Zamość: lista nr. 1 — 15, Żydzi — 6, PPS — 3.

WOJEWÓDZTWO KIELECKIE:

Wolbrom: lista nr. 1 — 6, Str. Nar. 4, Żydzi ortod. — 3, Sjonisci — 3.

Ostrowiec: lista nr. 1 — 10, Str. Nar. — 3, PPS — 6, Ugrupowania Żydowskie — 13.

Wierzbnik: lista nr. 1 — 10, PPS — 2, Żydzi — 4.

Sosnowiec: lista nr. 1 — 24, PPS — 9, lista właścicieli — 1, Żydzi — 10, skrajna lewica — 4.

Skarżysko Kamienna: lista nr. 1 — 18, Zjedn. Pracy — 4, Żydzi — 2.

Dąbrowa Górnicza: lista nr. 1 — 19, PPS — 8, Str. Nar. i Ch. D. — 2, Agu

da — 1, skrajna lewica — 2.

Jędrzejów: lista nr. 1 — 13, Str. Nar. — 3, bezpartyjni — 3, Żydzi — 5.

Będzin: lista nr. 1 — 18, PPS — 4, skrajna lewica — 3, ugrupowania żydowskie — 15.

Radom: lista nr. 1 — 13, PPS — 26, Żydzi — 9.

WOJEWÓDZTWO WILEŃSKIE:

Święciany: lista nr. 1 — 11, Sjonisci — 4, Bund — 1.

Nowe Święciany: lista nr. 1 — 5, Sjonisci — 3, dżicy — 4.

Głębokie: lista nr. 1 — 16.

Dokszyce: lista nr. 1 — 12.

Dziesna: lista nr. 1 — 12.

Oszmiana: lista nr. 1 — 10, Żydzi bezpartyjni — 6.

Mołodeczno: lista nr. 1 — 12, Str. Lud — 1, Sjonisci — 2, różni — 1.

Radoszkowice: lista nr. 1 — 12.

Nowa Wilejka: lista nr. 1 — 12, PPS — 4.

Wilejka: lista nr. 1 — 12.

WOJEWÓDZTWO BIAŁOSTOCKIE:

Białystok: lista nr. 1 — 23, listy żydowskie — 12, Str. Nar. — 6, PPS i Bund — 7.

Nowy Dwór: lista nr. 1 — 7, Str. Lud. — 2, Żydzi — 2, Ch. D. — 1.

Augustów: lista nr. 1 — 15, Chrz. Zjedn. Pracy — 6, Żydzi bezp. — 3.

Grajewo: lista nr. 1 — 4, Str. Nar. i Ch. D. — 7, Żydzi — 4.

Zambrów: lista nr. 1 — 9, Str. Nar. i Ch. D. — 1, Żydzi — 6.

Łomża: lista nr. 1 — 20, Str. Nar. — 5, Żydzi bezp. — 5, Bund — 2.

Łapy: lista nr. 1 — 8, PPS — 7, Żydzi — 1.

Ostrołęka: lista nr. 1 — 12, Kat. Nar. — 4, żydowska — 8.

Ostrów Maz.: lista nr. 1 — 14, Str. Nar. — 6, Żydzi — 4.

Grodno: lista nr. 1 — 26, Ch. D. — 5, Żydzi — 9.

Wolkowysk: lista nr. 1 — 15, Chrz. Zjedn. Pracy — 1, Żydzi bezp. — 5, Sjonisci — 3.

WOJEWÓDZTWO LWOWSKIE:

Lwów: lista nr. 1 — 46, Str. Nar. — 5, PPS — 5, Sjonisci — 9, Żydzi bezp. — 7.

Tarnobrzeg: lista nr. 1 — 8, Str. Nar. — 1, Str. Lud. — 1, Sjonisci — 1, Ortodoksi — 5.

Rzeszów: lista nr. 1 — 15, Chrz. Zjedn. Pracy — 3, Str. Nar. — 2, PPS — 1, Ortodoksi bezp. — 6, Sjonisci — 5.

Sambor: lista nr. 1 — 17, Str. Lud. — 2, Chrz. Zjedn. Pracy — 1, Żydzi bezp. — 3, Sjonisci — 1.

Po 22 dniach strajku policja opróżniła fabrykę „Perkun“

Jak wiadomo, w wielkiej fabryce motorów „Perkun“ mieszczącej się w Warszawie przy ul. Grochowskiej 46, trwa od dn. 7 maja strajk 162 robotników.

Strajk wynika wskutek zalegania przez dyrekcję fabryki od bardzo długiego czasu z wypłatą zarobków robotnikom.

Strajkujący robotnicy od dnia 7 maja nie opuszczali hal fabrycznych śpiąc tam i jedząc posiłki przynoszone przez rodziny.

Wczoraj w 22-im dniu strajku o godzinie 1 popoł. przed gmach fa-

bryki zajęły 2 samochody pancerne oraz jeden ciężarowy z policją, ponadto przybył oddział policji konnej. Dowodził oddziałem inspektor IV-ego rejonu Wysocki przy współudziale komisarza XVII-ego komisariatu Szemplińskiego.

Policja wezwała robotników do opuszczenia fabryki.

Na pierwsze wezwanie robotnicy z zachowaniem zupełnego spokoju opuścili teren fabryczny rozchodząc się do domów, poczem policja odjechała do koszar, pozostawiając przed fabryką kilka posterunków.

Rozwiązanie partii komunistycznej na terenie W. M. Gdańska

GDZAŃSK, 28.5. — Na podstawie rozporządzenia Senatu z dnia 30 czerwca ub. roku prezydent policji w Gdańsku rozwiązał partję komunistyczną w Gdańsku i wszystkie podległe jej organizacje.

W wywiadzie udzielonym prasie

prezydent policji Frobess podkreślił, że powyższe zarządzenie nie sprzeciwia się konstytucji gdańskiej i nie dotyczy sprawy mandatów posłów komunistycznych do sejmiku i rady miejskiej, które nie wygasają. Wydano natomiast zarządzenia, u-

niewożliwiające przejście członków rozwiązanych organizacji do innych legalnie istniejących stronnictw lub organizacji.

Prezydent policji zaznaczył dalej, że w ostatnich procesach komunistycznych stwierdzono, że członkowie zarządu partii komunistycznej w Gdańsku, sami posiadając broń palną, rozdawali ją także wśród innych komunistów. Pozaatem w ulotkach zredagowanych przez funkcjonariuszy partii komunistycznej ludność nawoływana była do nieposłuszeństwa i oporu wobec rozporządzeń senatu.

Wybuch petardy w lokalu lwowskich sjonistów

LWÓW, 28. 5. Dziś o godz. 3-ej w nocy w lokalu egzekutywy sjonistycznej wybuchła petarda na pierwszym piętrze. Wskutek tego

powstał pożar, ugaszony jednak przez woźnego przed przybyciem straży ogniowej.

Dochodzenia w toku

Zastanówmy się trochę...

Polewanie mokrej trawki

Deszcz lał bez przerwy przez długi szereg godzin. Silny, ulewny deszcz. Popołudniu przestał jednak padać i niebo się trochę przelaśniło...

— Cóż to!... — zawoła zdumiony Czytelnik: — Sprawozda nie o stanie pogody w miejsce naturalnego artykułu?

Chwileczkę cierpliwości!...

A więc deszcz przestał padać, a wówczas na jednym z placów miejskich, dokoła ogrodzonego skweru, zebrała się spora grupka ludzi, z uwagą czemuś się przyglądając.

Podeszliśmy bliżej aby również wziąć udział w tych interesujących, jak można się było domyślać, obserwacjach.

Istotnie — było na co popatrzyć...

Pośrodku skweru stał oto młody robotnik i trzymając weza gumowego w rekach, polewał starannie trawnik silnym strumieniem wody.

Na twarzach obserwatorów tej sceny malowało się rozczulające jednomyślne zdumienie.

Wreszcie ktoś, mniei widać opanowany, postanowił przerwać pełną dostojnej powagi ciszę:

— Hej, panie drogi — zawołał do ogrodnika. — A po jaką, z prze proszeniem, chorobe pan marujez magistracką wodę i męczysz tę biedną trawę, kiedy cały dzień przecież deszcz lał i ledwie co przestał...

Młody robotnik, nie przerywając swego interesującego zajęcia, obrzucił wzrokiem nie tylko może pogardliwym ile wyrozumiało-

ści pełnym natręta i cedząc wolno słowa, powiedział spokojnie:

— Przepis taki jest żeby o tej godzinie polewać, to się i polewa.

Poczem, pomyślawszy chwilę, dorzucił nagle surowo:

— A wogóle nie pańska rzecz! Widzisz go, będzie ci się tu każdy do roboty mieszał i zarazby się rzadzić chciał...

Silny strumień wody chlusnął z pasją na dalszą połącz zmozonej deszczem trawy...

Nie poważylibyśmy się zaprzętać uwagi Czytelników tak błahym obrazkiem na tem miejscu, gdyby nie to, że ten pozornie błahy obrazek posiada bardzo głęboką treść.

Ileż to bowiem raz widzi

dokoła siebie, na przeróżnych odcinkach „urzędowania“ takie właśnie bezmyślne podlewanie mokrej po deszczu trawy, dlatego tylko, bo tak chce przepis...

Cytować przykłady? Miejsca by nie starczyło! A zresztą poco, skoro każdy z nas zna takich przykładów bezliku z własnego smutnego doświadczenia.

Rossi i Codos nad Atlantykiem w walce o nowy rekord

PARYŻ, 28. 5. — Tel. wł. — W dniu wczorajszym z lotniska w Le Bourget pod Paryżem wystartowali na samolocie „Joseph le Brix“ do gigantycznego lotu rekordowego znakomici lotnicy francuscy Codos i Rossi.

Trasa z Le Bourget prowadzi nad Atlantykiem do wybrzeży St. Zjednoczonych, a dalej nad kontynentem amerykańskim do Kalifornii.

Zamiarem lotników jest pobicie

rekordu długości lotu w linii prostej bez zatrzymania.

O godz. 0.30 znajdowali się oni w odległości 650 klm. od Cap Race w Nowej Funlandji.

W następnych radjodepeszach lotnicy prosili radiostację w Cap Race, aby utrzymywała z nimi łączność i pomogła im w orientowaniu się, gdyż z powodu gęstej mgły nie mogą dokładnie ustalić swego położenia i odnaleźć drogi do Nowej Funlandji. W tym czasie znajdowali się oni w odległości 400 mil od Cap Race.

Rano otrzymano wiadomość, że Codos i Rossiego widziano o godz. 4 nad ranem według czasu europejskiego nad Nową Szkocją. Oznacza to, że lotnicy już szczęśliwie przelecieli Atlantyk.

NOWY JORK, 28. 5. Otrzymał tu wiadomość radiowa od Codos i Rossiego, w chwili gdy przelatowali nad Nową Szkocją.

Lotnicy donoszą, że wskutek bardzo małego pola widzenia, które pogorszyło się znacznie od Nowej Ziemi, pilotowanie było ogromnie utrudnione.

Silnik funkcjonował bez zarzutu. Lotnicy znajdują się w dobrej formie.

Eskaadra szwedzkich samolotów przybyła do Pucka

GDYNIA, 28. 5. — Dziś w Pucku wodowała eskaadra 10 hydroplanów szwedzkich w składzie: 10 oficerów i 6-u podoficerów. Eskadrę prowadził dowódca sił powietrznych Szwecji komandor Oernberg.

Władze lotnictwa morskiego i lądowego witały gości, którzy samochodami odjechali do Gdyni, gdzie komandor Frankowski w zastępstwie dowódcy floty podejmował ich śniadaniem.

Szlachetna inicjatywa pocztowców

Trzeba im pomóc w realizacji zamiarów

Niżsi pracownicy pocztowo - telegraficzni z całej Polski postanowili wybudować w stołcy „Dom Pocztowca“, który służyć będzie celom kulturalno - oświatowym i humanitarnym. W domu tym znajdować się będzie sala odczytowa, teatralna, biblioteka, czytelnia i t. p., a poza tem schronisko dla starców, oraz dla wdów i sierot po pocztowcach.

Pracownicy pocztowi, zubożeli wskutek wielu obniżek płac, sami, bez pomocy społeczeństwa, nie są w stanie dokonać tego pięknego dzieła, zwracają się więc o poparcie do całego społeczeństwa, w służbie któremu oddają wszystkie swe siły.

Zarząd Główny Związku Niższych Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów wydał znaczki na cele budowy „Domu Pocztowca“ w cenie 5, 10, 20 i 50 gr., które, za zezwoleniem władz, popierających szlachetną inicjatywę, sprzedawane są na terenie całego Państwa we wszystkich urzędach pocztowo - telegraficznych oraz przez listonoszy, depeszowych i t. p.

tywe, sprzedawane są na terenie całego Państwa we wszystkich urzędach pocztowo - telegraficznych oraz przez listonoszy, depeszowych i t. p.

Urlopy urzędnicze Miesięczny wypoczynek za 98 złotych

Celową i dobrze pomyślaną akcją uzdrowską - letniskową prowadzi Stowarzyszenie Urzędników Państwowych Rz. P. Rozwija się ona z roku na rok, zyskując sobie coraz większe uznanie.

W roku bieżącym S. U. P. prowadzi swe pensjonaty zarówno w uzdrowskich jak Ciechocinek i Zakopane, jak również w miejscowościach letniskowych — Kazimierz nad Wisłą i Kosów huculski. Dla miłośników rozkoszy wiejskich obliczony jest pensjonat

w Uniejowie. Wszystkie pensjonaty są pięknie położone i zapewniają gościom wygodne pomieszczenie, zdrową, smaczną kuchnię oraz szybką i staranną obsługę.

Ceny niezwykle niskie, wynoszące od 3 zł. 50 gr. do 6 zł. (z wyjątkiem Zakopanego, w którym pobierane są opłaty nieco wyższe) umożliwiają nawet ludziom skromnie uposażonym spędzenie wyczasów w dobrych warunkach. Ceny te obejmują pomieszczenie, wyżywienie i usługę. Wysokość ich jest zależna od sezonu, pensjonatu i rodzaju pomieszczenia. Pozostałe świadczenia są dla wszystkich jednakowe.

Za łączną więc kwotę 98 zł. można spędzić urlop w dobrych warunkach klimatycznych, bądź też za 126 zł. mieć zapewniony pobyt z utrzymaniem z usługą w czasie kuracji w Ciechocinku.

W miarę posiadania wolnych miejsc pensjonaty te przyjmują także i nieczłonków S. U. P., oczywiście za nieco wyższą opłatą, jednak niższą, aniżeli w podobnych zakładach prywatnych.

Wszelkich informacji udziela i wysyła na żądanie szczegółowe prospekty Komisja Uzdrowska S. U. P., Warszawa. Przeskok 4 m. 5. telefon 232-80.

Ruch

w Nowym Jorku

NOWY JORK, 27. 5. Olbrzymi ruch miejski siedmiomilionowego Nowego Jorku najlepiej ilustrują cyfry ogłoszone w ostatnim sprawozdaniu miejskiej komisji transportowej. Stwierdzają one, że koleje podziemne, koleje naduliczne, tramwaje i omnibusy nowojorskie przewiozły w r. 1933-im 2.701.900.000 podróży.

Mimo kryzysu ruch ten stale wzrasta, a ilość kolei podziemnych i szlaków autobusowych okazała się niewystarczająca.

6 posłów przed sądem

RYGA, 28.5. — Prokuratura zakończyła śledztwo w sprawie aresztowanych 6 posłów komunistycznych. Na skutek decyzji min. spraw wewn. Gułbisa i min. wojny gen. Bałodisa sprawa 6 posłów komunistycznych ma być przekazana sądowi wojennemu.

Aresztowani odpowiadają z art. 71 K. K. za udział w organizacji mającej na celu obalenie istniejącego ustroju.

Pensjonarska miłość

Zamach samobójczy w kłótni o kawalera

Wczoraj popołudniu w Warszawie park im. Paderewskiego na Pradze był terenem niezwykłego dramatu na tle za wiedzonej miłości. Po lekcjach, do parku przyszła w towarzystwie koleżanki i pewnego ucznia szkoły prywatnej 16-letnia Marja Hawelmanówna, zamieszkała z rodzicami w Pruszkowie.

Przy mostku koło stawu, pomiędzy koleżankami wybuchł gwałtowny spór o towarzyszącego im kawalera. Nie czekając końca sprzeczki sztubak rąwał się ucieczką pozostawiając klócającą się adoratorki.

W pewnej chwili Hawelmanówna nie spodziewanym ruchem wyjęła z torebki fiolkę z esencją octową i wypila zawartość w oczach swej rywalki. Na krzyk nadbiegli przechodnie którzy młodocianą desperatkę przenieśli do kancelarii zarządu parku. Wezwany lekarz Pogotowia dzięki natychmiastowej pomocy zdołał usunąć groźące niebezpieczeństwo.

W sprawie zamachu samobójczego policja wszczęła dochodzenie zatrzymując do czasu wyjaśnienia sprawy koleżankę desperatki i ich adoratora.

Pogrzebany przez państwa uprzemysłowione projekt 40-godz. tygodnia pracy

Wnioskując z wyników dotychczasowych ankiety rozpisaną przed rokiem przez Międzynarodowe Biuro Pracy w Genewie, niema żadnych widoków na to, by projekt powszechnego wprowadzenia 40-godzinnego tygodnia pracy — jako jednego ze środków dla zwalczania klęski bezrobocia — mógł być zrealizowany.

Spośród prawie 6-ciu państw, reprezentowanych w Lidze Narodów, zaledwie 20 nadesłało do tego swe odpowiedzi na ankietę w tej sprawie, a i spośród tych 20-tu odpowiedzi połowa zajmuje wobec projektu albo stanowisko wręcz odmowne, albo też uzależnia swą zgodę od tylu zastrzeżeń, że równa się ona odmowie.

Dziesięć tylko państw wyraziło swą całkowitą zgodę na wprowadzenie 40-godzinnego tygodnia pracy.

Przyjęcia w Min. Spr. Zagranicznych

W dniu 28 bm. podsekretarz stanu w ministerstwie spraw zagranicznych, min. Jan Szembek, przyjął posła Rzeszy Niemieckiej w Warszawie m.in. von Moltke'go.

Spłonął historyczny kościółek

SZCZECIN, 28. 5. — W Kublank nad Szczecinem spłonął najstarszy kościół na Pomorzu Pruskim.

Kościółek był wykonany całkowicie z drzewa. Niektóre belki nosiły datę 1358. Wieża była wykończona w r. 1392.

Rokowania w sprawie fuzji Banku Anglo-Polskiego z Bankiem Handlowym

Prowadzone już od dłuższego czasu pertraktacje w sprawie fuzji Banku Anglo-Polskiego z Bankiem Handlowym w Warszawie, znajdują się na dobrej drodze i pomyślnego zakończenia ich należy się spodziewać w najbliższym czasie. Jak wiadomo za Bankiem Anglo-Polskim stoi wielka instytucja finansowa British Overseas Bank w Londynie — który w swoim czasie sfinansował pożyczkę na elektryfikację węzła warszawskiego — o partą o jedno z najstarszych i najbogatszych w świecie towarzystw asekuracyjnych „Prudential“.

Pozyskanie współpracy tak poważnych angielskich instytucji finansowych przez jeden z pierwszych banków w Polsce, jakim jest Bank Handlowy, należy uważać za fakt wielce doniosły, gdyż pozwoli to Bankowi rozszerzyć działalność do znaczenia międzynarodowego.

wadzenie 40-godzinnego tygodnia pracy. Są to: Polska, Włochy, Hiszpania, Kanada, Bułgaria, Lotwa, Szwecja, Jugosławia i Danja.

W drugiej dziesiątce — mała, lecz wysoce uprzemysłowiona Belgia dała odpowiedź stanowczo odmowną, dowodząc, że ograniczenie czasu pracy nie przyczyni się do złagodzenia klęski bezrobocia, a skorzystają na tem jedynie robotnicy już zatrudnieni. Wykretne i raczej odmowne stanowisko zajęły Francja, Szwajcaria i Norwegia, oraz kilka państw mniejszych pozaeuropejskich.

Około 40 państw ankietę zlekceważyło zupełnie. Do rzędu tych państw należy Anglja i szereg państw wysoce uprzemysłowionych.

Niemcy wprowadziły również odpowiedzi nie nadesłały, lecz nie należa one do Ligi Narodów, a temsamem nie objęte zostały ankietą Międzynarodowego Biura Pracy.

W tych warunkach dziwić się nie należy, że dziś już w Genewie sprawa wprowadzenia 40-godzinnego tygodnia pracy na terenie międzynarodowym uważają za pogrzebaną.

Dekoracja grobów lotników amerykańskich poległych w obronie Polski

W dniu 30-ym maja Stany Zjednoczone Ameryki Północnej obchodzą piękne święto, zwane „Decoration Day“, w czasie którego dekorują flagami państwowymi groby zasłużonych obywateli i żołnierzy, poległych na polu chwale.

Odrzucenie protestów wyborczych

W poniedziałek, dn. 28-go bm. sąd najwyższy rozpatrywał sprawę trzech protestów przeciwko wyborom do sejmiku w okręgu Nr. 16 — Kalisz — Węluń — Turek, zgłoszonych przez wolenników „Centrolewu“, z powodu nieważnienia przez okręgową komisję wyborczą listy kandydatów do Sejmiku tego ugrupowania.

W charakterze pełnomocników, wnoszących zarzuty przeciwko zgłoszonemu protestom stawali adwokaci Stanisław Jarosz i Stanisław Szel z Kalisza, którzy w swych przemówieniach uzasadniali słuszność stanowiska okręgowej komisji wyborczej.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd najwyższy postanowił zgłoszone protesty pozostawić bez uwzględnienia.

Agencja pocztowa na okręcie „Warszawa“

W związku z uruchomieniem przez Linję Gdynia — Ameryka nowego okrętu pasażerskiego „Warszawa“ i przeznaczenia go do wycieczek turystycznych, ministerstwo poczt i telegrafów — w celu umożliwienia pasażerom na okręcie i członkom załogi korzystania z usług instytucji pocztowej — zarządziło uruchomienie na tym okręcie agencji pocztowo-telegraficznej pod nazwą: „Agencja poczt.-tel. s/s „Warszawa“.

Do zakresu czynności tej agencji

— analogicznie do czynnych już agencji na okrętach „Kościuszko“, „Pułaski“ i „Polonia“ — należy sprzedaż znaczków i kart pocztowych, przyjmowanie i wydawanie przesyłek zwykłych, poleconych i radiotelegramów oraz wpłaty i wypłaty czekowe i oszczędnościowe P. K. O.

Korespondencja nadana na pokładzie okrętu jest opłacana polskimi znaczkami pocztowymi i stemplowana specjalnym datownikiem propagandowym.

Podkomisarz straży więziennej w spółce z zawodowym oszustem

Wielki proces o nadużycia i łapownictwo

Zapowiadany przez nas ze szczegółami proces o olbrzymie nadużycia

przy wyrabianiu posad w straży więziennej — wszedł wczoraj na wokedę sądu okręgowego w Warszawie.

Na ławie oskarżonych zasiadli — b. podkom. straży więziennej Stefan Dąbrowski i Wacław Leliwa-Kania. Spółobwinionymi w tym procesie są: Dąbrowski, Leliwa-Kania, Sposób działania tej spółki oszustów polegał na zwabianiu amatorów drogą ogłoszeń w prasie. Licznych kandydatów przyjmowano do więziennictwa za łapówką w sumie 1000 — 1400 złotych, na pocztę zaś i do fabryk aparatów radiowych za 600 zł.

Prócz ogłoszeń korzystano też ze specjalnie zaangażowanej bandy naganiaczy. Za afery niejednokrotnie operowano fałszywymi dokumentami, pod stawiając częstokroć osoby kryminalnie karane pod osłoną cudzych legitymacji i dowodów.

Wykrycie afery jest zasługą szefa II oddziału komendy straży więziennej mjr. Rodkiewicza, Zawiadomiony przez niego dyr. departamentu karnego min. sprawiedliwości, po zdobyciu szeregu dowodów obciążających wydał nakaz aresztowania Dąbrowskiego, podówczas naczelnika więzienia na Pawiaku, a następnie i Leliwanian oskarżonego o współudział w a-

ferze, zawodowego oszusta.

Obaj oskarżeni odpowiadali na rozprawie z więzienia. Winę zwałają na siebie nawzajem.

Dąbrowski twierdzi, że zarabiając z żoną około 700 zł. miesięcznie nie potrzebował popełniać nadużyć i jeśli wdał się w afery to tylko przez lekkomyślność. Kania rzekomo miał go prosić o protekcję najpierw w dwu wypadkach, a potem, używając szantażu, sprowadzał całe dziesiątki kandydatów.

Co do Kani, znanego zresztą z szeregu afer przy wyrabianiu fałszywych odznaczeń bojowych i niepodległościowych oszusta, to ten dowodzi, że Dąbrowski pierwszy zaproponował mu pośrednictwo w umieszczaniu ludzi na posadach w więziennictwie za opłatą.

Sąd po wyjaśnieniach Dąbrowskiego i Kani przystąpił do badania świadków, którzy potwierdzają całkowicie dane aktu oskarżenia godzące w obu podsądnych jednocześnie.

Do rozprawy powołano przeszło 100 świadków. Rozprawa trwała w sumie około 5 dni.

Wtorek

Dziś Marji Magd.
Jutro Ferdynanda

29

SŁOŃCE

Wsch. sl. 3.25
Zach. sl. 7.41

MAJA 1934

Dl. dn. 16.16

Zbrodnia leciwej erotomanki

Zastrzeliła śpiącego męża

bo ubrała sobie, że stoi na przeszkodzie jej szczęściu

W ciągu kilku dni ostatnich policja lwowska biedziła się nad rozwiązaniem ponurej tajemnicy dramatu, jaki rozegrał się w domu kolejowym przy ul. Gródeckiej 127 we Lwowie. Mieszkańcy tego domu zaalarmowani zostali pewnego wieczoru odgłosem strzału rewolwerowego, dochodzącego z mieszkania funkcjonariusza kolejowego, 54-letniego Michała Dziedzińskiego, a kiedy wpadli tam, zastali go leżącego na łóżku z przestrzeloną skronią, już bez życia.

Rewolwer leżał na podłodze tuż przy łóżku, a żona Dziedzińskiego z płaczem oświadczyła, że mąż jej popełnił samobójstwo.

Policja powzięła jednak pewne wątpliwości co do prawdziwej przy czyny śmierci kolejarza, gdy zaś i Dziedzińska poczęła się plątać w szczegółach, aresztowano ją pod zarzutem męzobójstwa.

Sekcja zwłok całkowicie potwierdziła to podejrzenie, ustaliła bowiem, że

strzał oddany był w skroń Dziedzińskiego z odległości co najmniej 60 cm. co wyklucza strzał samobójczy. Wzięto więc Dziedzińską w krzyżowy ogień pytań i w rezultacie przyznała się ona do zbrodni, opowiedziawszy przebieg dramatu.

Krytycznego wieczora, po ostrej kłótni małżeńskiej, kiedy Dziedziński zasnął, żona wyjęła z szafy nabity rewolwer i strzeliła w głowę męża. Na odgłos strzału zbudzili się śpiący w sąsiednim pokoju 17-letni syn, uczeń gimnazjalny, i sublokator, urzędnik magistracki Kasztelewicz, którym Dziedzińska oświadczyła, że

„stary“ zastrzelił się.

Następnie, przesłuchiwana przez policję, zmieniła zeznanie, dowodząc, że mąż chciał ją zastrzelić, a w cza sie szamotania się obojga, rewolwer wypalił, kładąc Dziedzińskiego trupem na miejscu. Ta właśnie zmiana zeznań spowodowała, że policja poczęła podejrzewać zabójstwo, co też potwierdziły następnie sekcja zwłok i przyznanie się Dziedzińskiej do zbrodni.

Męzobójczyni jest zupełnie złamana. W ciągu kilkudniowego pobytu w areszcie,

kruczo - czarne jej włosy zupełnie posiwiały.

Dziedzińska — jak się okazało — już jako młoda dziewczyna miała burzliwą przeszłość. Poślubiwszy jednak przed 26 laty Dziedzińskiego, uspokoiła się i małżeństwo ich uchodziło ogólnie za wzorowe. Córka ich 20-letnia, ukończywszy przed rokiem seminarjum nauczycielskie, objęła niedawno posadę nauczycielki na prowincji, a syn zamieszkiwał jeszcze przy rodzicach.

Dopiero przed trzema laty Dziedzińska — jako kobieta 46-letnia — poczęła nagle zdradzać **objawy pewnej nienormalności na tle erotycznym**

i, zaprzyjaźniwszy się z pewną wdową po kapitanie, szukała ciągłych przygód miłosnych. Wreszcie ubrała sobie, że zakochał się w niej pewien aptekarz, którego — mimo, że ten nie zwracał w istocie żadnej uwagi na leciwą niewiastę — zarzucała **ciągle listami miłosnymi.** Nieszczę-

śny farmaceuta nie mogąc się inaczej pozbyć niepożądanego wielbiciela, odesłał jej listy mężowi, a gdy Dziedziński — przekonany przez żonę, iż to ona jest właśnie przedmiotem napaści ze strony aptekarza — urządził temuż w odpowiedzi wielką awanturę,

aptekarz zwrócił się o pomoc do policji,

która zagroziła Dziedzińskiej aresztowaniem wraz z powtórzeniem się z jej strony ataków czułości.

Wówczas dopiero Dziedziński zrozumiał, że stroną zaczepną jest jego żona i poczył jej z tego powodu czynić wymówki. Między małżonkami dochodziło coraz częściej do sprzeczek, aż wreszcie Dziedzińska doszła do wniosku, że „stary“ mąż stanowi przeszkodę w jej szczęściu i postanowiła go zgładzić. Zamiar swój, w chorobliwej wyobraźni zrodzony, spełniła w chwili, gdy nieszczęśliwy mąż zasnął, strudzony pracą.

Miljonowe nadużycia w Kijowie

Grozi 50 wyroków śmierci

MOSKWA, 28.5. Tel. wł. Cała opinia publiczna Sowietów z wielkim zaciekawieniem śledzi przebieg dochodzeń wdrożonych przez generalnego prokuratora ZSRR A. Kulowa, zastępcę szefa OGPU Jagodę i komisarzy sprawiedliwości Krylenkę, którzy zajęci są ujawnieniem okoliczności olbrzymiej afery. Afera ta wydarzyła się w GPU okręgu kijowskiego. Niesłychana i nieotworzona w dziejach Sowietów olbrzymia defraudacja została dokonana przez kilku prawników, ekonomistów i wyższych urzędników GPU w Kijowie. Poza to śledztwo wykryło kilkudziesięciu uczestników tej afery rekrutujących się z urzędników trustów aprowizacyjnych i towarowych na Ukrainie sowieckiej.

Specjalna komisja śledcza złożona z asów sowieckiej wszechwładz kowej prokuratury przybyła do Kijowa, gdzie na rozkaz jej poczynione są masowe aresztowania. Ogółem aresztowano około 100 osób, które pod silną eskortą oddziałów OGPU zostały odstawione do więzienia centralnego na Łukjanowce.

Według ostatnio nadesłanych wiadomości kijowska panama o charakterze defraudacyjnym co godzinę przynosi coraz bardziej rewelacyjne szczegóły. Okazało się, że w aferze brali udział wybitni członkowie partii o nieposzlakowanej przeszłości oraz kilku prokuratorów i sędziów śledczych działających w sprawach politycznych z ramienia GPU.

Narazie ustalono, że wszyscy aferyści założyli własne kooperatywy, które wyższych urzędników i komunistów zaopatrywały w najlepsze artykuły pierwszej potrzeby oraz towary według bajecznie

niskich cen. Spółdzielnie te dostarczały również elicie sowieckiego aparatu państwowego w dowolnych ilościach wyroby jubilerskie i brylanty.

Pieniądze, za które były kupowane te precjoza są bardzo ciemnego pochodzenia, przyczem przeważna część ich pochodziła z łapówek, szantażów i t. p., które dokonywane były na podstawie mandatów i pogroźek wszechwładnego GPU, kijowskiego.

Jednocześnie ujawniono olbrzymi rozrost spekulacji. Wyżsi urzędnicy trustów aprowizacyjnych wysyłali w niewiadomym kierunku wagony mąki, cukru, które następnie wracały do Kijowa i sprzedawane były według niezmiernie wygórowanych cen. Ogółem rozkradzono w ten sposób ze składów komunalnych i państwowych artykułów na **zgorą 13 milionów rubli.**

Pozatem członkowie bandy dygnitarzy sowieckich uprawiali handel żywym towarem, a GPU rekwirowało u obywateli, rzekomo dla celów Banku Państwa, złoto i srebro.

Niektórzy z członków bandy zamierzali część zrabowanych sum zdeponować w bankach zagranicznych, przeważnie tureckich.

W wyniku pierwotnego śledztwa na czele którego, jak donoszą z Moskwy, stoi jeden z wybitnych członków partii komunistycznej Manuilskij, zostały opublikowane pierwsze nazwiska aresztowanych. Są to: burmistrz Kijowa Bistruchow, sekretarz miejskiego komitetu partii komunistycznej Czerniakowski, zastępca jego Aroński, szef wydziału aprowizacyjnego miasta Kijowa Szeremietjew.

Komuniści z GPU oraz agenci tej instytucji zostali wczoraj pod eskortą

Dzieci podpalaczami przy zabawie zapalkami

SIERADZ, 28.5. — Tel. wł. Wczorajszej niedzieli w Nowej Wsi w pow. sieradzkim w zagrodzie jednego z gospodarzy wybuchł pożar.

Ogień podniecony silnym wichrem obejmował jedno domostwo po drugim.

Na miejsce przybyły 24 okoliczne straże ogniowe, nie zdołały jednak skutecznie przeciwstawić się szalejącemu żywiołowi.

Pastwą płomieni padło pół wsi. W zgliczczach legło 19 gospodarstw, liczących ogółem 60 budynków mieszkalnych i gospodarczych. Straty są bardzo wielkie. Niektóre rodziny nie zdołały dosłownie nic uratować ze swego dobytku. Jak wykazało docho-dzenie, pożar wzniciły pozostawione bez opieki dzieci, które bawiły się zapalkami. (Ro)

Śmierć w biedaszybie dwu górników

SOSNOWIEC, 28. 5. Podczas wydobywania węgla z dzięk odkrywki na polach Tow. Sosnowieckiego, zawałiła się ściana węglowa.

Dwaj robotnicy Jarząbek i Wójcik ponieśli śmierć na miejscu. Zwłok dotychczas nie wydobyto.

Wieśa giełdowe

Na rynku dewizowym jak i papierów procentowych zmian większych niema. Pożyczka stabilizacyjna uzyskała w N. Jorku kurs 113, Dillon 88-50, Śląsk 68, poz. dolarowa 75.50.

Dolary w obrotach prywatnych lekko wzmocnione 5.27, Bank Polski płaci nadal za dolary 5.26, N. Jork — kabel notowano 5.29 i pół.

ta pociągu pancernego wywieziono do więzienia centralnego OGPU w Moskwie. Rada miejska Kijowa, komitet partii okręgu kijowskiego zostały rozwiązane. Do Kijowa pozatem przybyła komisja do „czystki“ partii, która posiada szerokie prerogatywy.

Po ukończeniu śledztwa, które prowadzone jest w trybie doraźnym w Kijowie odbędzie się wielki proces publiczny t. zw. pokazowy. Około 50-ciu uczestnikom, a zwłaszcza członkom GPU, grozi bezwzględnie kara śmierci.

Według informacji innych źródeł prawniczych widmo śmierci stoi przed oczyma znacznie większej ilości oskarżonych. Postępowanie władz sowieckich wobec defraudantów jak należy się spodziewać będzie bezwzględne, tembardziej, że jeden z wyższych urzędników sowieckich wyraził się, że „Sowiety nie mogą dopuścić, aby choć jeden uczestnik bandy sowieckich zwolenników Stawiskiego mógł pozostać przy życiu więcej, niż zgorą miesiąc“.

Afera ta podszyta została jeszcze jedną niemniej charakterystyczną, której dokonali również komuniści w m. Gorkij (b. Niżnij-Nowgorod).

Agenci OGPU w Moskwie ustalili, że ze wspaniałych muzeów tego starego miasta rosyjskiego kradziono są systematycznie dokumenty historyczne. Jeden z przestępców skradł dwa listy Piotra Wielkiego. W jednym z nich Piotr Wielki opisuje przebieg bitwy pod Poltawą. Poza to znaleziono u tegoż amatora dokumentów historycznych listy Aleksandra I-go jego ministra hr. Arakcziewa i szereg innych dokumentów.

Cenne te dokumenty miały być sprzedane zagranicę.

Aresztowano kilku wybitnych komunistów, oraz dyrektora zarządu muzealnego Kislicyna. Sprawa ta również obfitująca w sensacyjne szczegóły znajdzie się na wo kandydacie sadu w najbliższych dniach. Afera kijowska, jak twierdzą w Moskwie, stanowi preludjum do wielkiej, niestychanej czystki aparatu GPU w całym Związku, który ze względu na swe położenie prawne dokonywał olbrzymich nadużyć na prowincji.

Jest to początek końca wszechwładnej instytucji czerwonych janczarów, którzy ostatnio grozili na wet Moskwie swą potęgą i siłą.

Niefortunna wizyta złodziei

Wyciągano ich z wanien koszy i rezerwoarów

Przed kilku dniami, lokator domu Nr. 17 przy ul. Chłodnej w Warszawie, fabrykant Naftal Lichtenberg

wyjechał wraz z rodziną na letnisko,

powierzywszy pieczę nad mieszkaniem dozorczyńni domu, Marji Mikolajczykowej.

Z nieobecności zamożnego lokatora skorzystali złodzieje i przy pomocy obciecia klódek u drzwi frontowych i sforsowania zamków dostali się do wewnątrz. Podczas gdy rabusie gospodarowali w mieszkaniu, jedna z sąsiadek pp. Lichtenbergów, wychodząc na ulicę, spostrzegła brak

klódek przy ich drzwiach, o czym powiadomiła dozorcę.

Ten domyśliwszy się kto był sprawcą usunięcia klódek zamknął niezwłocznie bramę, poczem posłał syna po policję. Gdy na miejsce przybyli policjanci i usiłowali dostać się do mieszkania Lichtenberga,

złodzieje zabarykadowali drzwi, nie chcąc ich wpuścić do wewnątrz. Dopiero wezwany ślusarz przy pomocy wytrycha otworzył uszkodzone już zamki, poczem policjanci weszli do mieszkania.

Nieład w pokojach, popakowane do worków różne rzeczy, świadczyły o wizycie złodziei, których jednak nigdzie

nie można było odnaleźć.

Pod kołami pociągu

Wczoraj pod koła pociągu towarowego, zdążającego z Chryplina do Stanisławowa rzucił się konduktor kolejowy, 34-letni Józef Szegin wraz ze swym 5-letnim dzieckiem.

Pociąg zmasakrował ciało konduktora, przecinając je na dwie połowy. Poniósł on śmierć na miejscu.

Dziecko, leżące między szynami, doznało tylko lekkiego potłuczenia głowy.

Olbrzymi grad

ŁÓDŹ, 28.5. — Tel. wł. — Na terenie województwa łódzkiego zanotowano wczoraj znaczne opady połączone z gradem.

Najsilniejszym gradobiciem nawiedzono powiaty radomski i turecki, gdzie ucierpiały zasiewy i drzewostan.

W niektórych okolicach, jak np. we wsi Małgorzatkę spadł grad wielkości kurzego jaja, który wyrządził nietylko wielkie szkody na polach, ale poprzedziurawiał strzechy i pozabijał wiele ptactwa. (Ro)

Katastrofa samochodowa

Na zosie pod Nowym Kilnacem w pow. Kościerskim, rozbił się samochód osobowy, którym jechały dwie obywatelki niemieckie Anna Marja Bornfeld i Charlotta Schwarz.

Obie kobiety doznały poważnych obrażeń głowy. Odwieziono je do szpitala w Kościersynie.

Ponieważ drzwi kuchenne były zamknięte policja przystąpiła do przeszukiwania cztero pokojowego mieszkania nieobecnego lokatora.

Poszukiwania te doprowadziły do pochwylenia niefortunnych rabusiów, którzy w pomysłowy sposób usiłowali ukryć się przed arestowaniem. Jednego znaleziono w ubikacji, schowanego

na rezerwoarze z wodą pod sufitem, drugi wlaź do wanieny i przykrył się prześcieradłem. Gdy go znaleziono usiłował

symulować nieboszczyka, jednak jeden z pomysłowych posterunkowych przy pomocy szpilki zmusił rabusia do wyjścia z wanny. Wreszcie trzeciego znaleziono

w koszu od bielizny.

Z pośpiechu rabusie nie zdążyli skryć nóg, za które wyciągnięto go z kosza i okuto w kajdany.

Wszystkich trzech przeprowadzono do 7-go komisariatu. Są to Roman Milewski (Krochmalna 17), Szymon Szpicer (Śliska 56) i Eugeniusz Borensztajn (Czeriakowska 140). Siedzą.

—*—

Smierć boksera pomorskiego wskutek poparzenia

TORUŃ, 28. 5. Poparzony onegdaj od wybuchu lampy benzynowej do spawania w zakładach graficznych pod Grudziądzem bokser J. Wróblewski — zmarł wczoraj.

Elektryczność

leczy próchnicę zębów

W laboratorium fizycznym przy uniwersytecie w Pittsburgu (USA) dokonano szeregu doświadczeń z falami wysokozmiennej w zastosowaniu do pacjentów, cierpiących na próchnicę zębów.

Okazało się, iż fale długości 3,2 m. przy naświetlaniu, trwającym od 5 minut do jednej godziny, w ciągu kilku seansów zabijają mikroby, powodując próchnicę.

13-tu turystów zwcem spalonych

Straszna katastrofa autobusowa

PARYŻ, 28.5. — Wpobliżu Lipo-darżyła się dziś straszna katastrofa autobusowa.

Wraz z dzieckiem skoczył pod koła lokomotywy

Kolejarz Józef Fegin, zamieszkały w Stanisławowie, rozstawszy się z żoną wskutek niezgodności pożycia, popadł w rozpacz.

Onegdaj Fegin, wziawszy z sobą swego 5-letniego synka, wyszedł za miasto na tor kolejowy i w chwili, gdy nadjeżdżał pociąg to

warowy, wraz z dzieckiem skoczył pod koła lokomotywy. Skutki były straszne. Fegin, przecięty w pół, poniósł śmierć na miejscu. Natomiast dziecko cudem nie mał ocalało, gdyż padło między szyny i koła pociągu nawet go nie zadrasnęły.

—*—

Dwaj „stateczni“ panowie organizowali orgie z dziewczynkami

Przed sądem okręgowym w Bydgoszczy staną dziś dwaj „stateczni“ obywatele miejscowi: kupiec Ignacy Pawłowski i em. rachmistrz urzędu skarbowego Franciszek Wojdanowicz, oskarżeni o gwałcenie nieletnich dziewcząt i o... stręczenie dzieci do nierządu.

Obaj ci panowie, utworzywszy spółkę, zwabiali nieletnie dziewczynki do sklepu Pawłowskiego przy ul. Różanej, gdzie urządzali bezwstydną, zbrodniczą orgię, zwa białac na nie — za odpowiednie honorarium — amatorów tego ro-

dzaju „rozrywki“.

Proceder uprawiany przez Pawłowskiego i Wojdanowicza był tem wstrętniejszy, że obaj ci starci panowie są ludźmi dobrze sytuowanymi materialnie i uchodzącymi w opinii publicznej za solidnych.

Zarówno Pawłowski, jak i Wojdanowicz przebywają od kilku miesięcy w więzieniu śledczym, sąd bowiem nie uznał za możliwe uwolnić ich do czasu rozprawy sądowej za kaucjami.

—*—

Eksplozja lampy benzynowej 3 ofiary śmiertelnego poparzenia

W hali maszyn zakładów graficznych Wiktora Kulerskiego w Tuszewie pod Grudziądzem, podczas reparacji motoru elektrycznego Diessla nastąpiła straszna eksplozja wielkiej lampy benzynowej do spawania.

Ofiarami wybuchu stali się monterzy: Władysław Rajmus i bracia Józef i Jan Wróblewscy.

Wskutek rozlania się benzyny, płomienie objęły całą halę maszyn. Dzięki

natychmiastowej akcji ratunkowej grudziądzkiej straży pożarnej zdołano uratować od zagłady resztę zakładów graficznych.

Pastwą promieni padły maszyny drukarskie i inne sprzęty, oraz ubrania pracowników. Straty wynoszą około 8 tysięcy zł. Józefa i Jana Wróblewskich i Rajmusa w beznadziejnym stanie przewieziono do szpitala miejskiego w Grudziądzu.

Autobus z niewiadomych powodów wpadł na słup telegraficzny, wskutek czego wybuchł zbiornik z benzyną.

13 osób zginęło w płomieniach, kilka innych odniosło ciężkie obrażenia.

Większość podróżnych stanowili turyści hiszpańscy.

Peloponez drży Silne trzęsienie ziemi

ATENY, 28.5. — Tel. wł. — Z Peloponezu donoszą o silnym trzęsieniu ziemi, które nawiedziło szczególnie okolice miasta Pyrgos.

sowało się i grozi zawaleniem, tak, że mieszkańcy musieli je opuścić.

Ludność spędziła noc pod gołym niebem w obawie, że wstrząsy powtórzą się.

W mieście tem wiele domów zary-

Kryzys

w Zagłębiu Ostrawskim

BRNIO, 28.5. W ostrawskim rewirze węglowym spadła obecnie produkcja spowodu braku zamówień austriackich i węgierskich tak dalece, że właściciele kopalń zmuszeni byli zapowiedzieć zwolnienie w najbliższym czasie z pracy 2000 górników.

Komuniści korzystając ze sposobności wstąpili z wnioskiem propagowania strajku generalnego we wszystkich kopalniach.

Pożar zagajnika od papierosa

Wskutek zapróżnienia ognia wybuchł groźny pożar w lasach hr. Sobańskiego w powiecie skierniewickim i łowickim. Przypuszczalnie od porzuconego niedopałka papierosa zapaliły się zagajniki.

Nim zmobilizowane oddziały ratownicze zdołały pożar opanować, spłonęły zagajniki wartości około 250.000 złotych.

Niepewny I s 400 górników Kop. „Hoym”

W dzisiejszy wtorek rozstrzygnięto losy przeszło 400 górników w kopalni Hojn w Niewiadomiu Górnym, której zarządcę zwrócił się do komisarza demobilizacyjnego o turnusowe zurlopowanie tej liczby na przeciąg pół roku. Ponieważ sytuacja tej kopalni nie należy do najgorszych w rybnickim rewi-rze przemysłowym jest nadzieja, iż komisarz demobilizacyjny pokrzyżuje za-miernenia dyrektora tej kopalni.

Ucieczka więźniów

Z Rybnika donoszą: Z więzienia sądowego w Rybniku i z więzienia sądowego w Wodzisławiu zbiegli dwaj więźniowie, odsiadujący ka-re.

W pierwszym wypadku zbiegł 27-letni Franciszek Witos, skazany na rok więzienia, który był wysła-ny do pracy na miasto.

Z Rybnika zaś zbiegł fałszerz pieniędzy, 24-letni Henryk Kar-woth.

Za zbiegłymi więźniami zarzą-dzono pościg.

Zagadka topielicy wyjaśniona

Ze stawu przy szybie Ewalda w My-słowicach wydobyli robotnicy zwłoki nieznaną kobietę. Ponieważ przy zwłokach nie znaleziono żadnych do-kumentów, które mogłyby ułatwić usta-lenie tożsamości topielicy, policja przeprowadziła wywiad, w wyniku któ-rego ustalono, że jest to 46-letnia Anto-nina Lemańska, posługaczka, zam. przy rodzinie w Sosnowcu (Pańska 33).

Tragicznie zmarła kobieta opuściła dom jeszcze dnia 19 maja r. b.

Lemańska nosiła się z zamiarem sa-mobójczym jednak przyczyny desperac-kiego kroku nie zdołano ustalić.

Złodzieje amatorzy radja

Wczorajszej nocy dokonano zuchwa-lego włamania przez podkop w piwnicy do składu instrumentów muzycz-nych Emanuela Wiktora przy ul. 3-go Maja w Katowicach. Sprawcy dostali się do piwnicy wejściem z podwórza a następnie wybili otwór w suficie, przez który wtargnęli do sklepu. Łupem ra-ktorzy stały się radjodbiorniki, przy-bory radjowe oraz szereg instrumen-tów muzycznych wartości 3.500 zł. Po-licja wszczęła energiczne dochodzenia.

Na gorącym uczynku Kradzieży

Policja w Giszowcu zatrzymała onegdaj na terenie cegielni S-ki Akc. Giesche dwu osobników, któ-ry bezceremonialnie ładowali szyny kolejki waskotorowej na przygotowany uprzednio wózek, by je następnie wywieźć i sprze-dać.

Zatrzymani okazali się miesz-kańcami Szopieniec: bracia Kasper czykowie — 29-letni Antoni i 25-letni Józef (Krakowska 80).

Kradzież nie powiodła się bra-ciszkom, których osadzono w a-reście. Szyny wróciły do pra-wych właścicieli.

Tragiczne protesty zrozpaczonych niepłatnym zarobków Nowy strajk w kop. „Polska”

Tragiczne dzieje robotników ko-palni Polska w Małej Dąbrowce, którzy już poraz niewiadomo który przystąpili do strajku spowodu za-legania z wypłatą zarobków obudzi-ły na Śląsku powszechne porusze-nie.

W wyniku strajku włoskiego w lutym i marcu zarządzający kopal-nią dzierżawca restaurator Noglik zobowiązał się robotnikom termino-wo regulować bieżące należności za robociznę i w ratach spłacać za-ległość.

Po podjęciu pracy robotnicy na-dal nie otrzymywali terminowo za-robków i Noglik obiecując punktual-ne regulowanie zawarł z poszczegól-nymi robotnikami poniekąd przymo-sowo układ wymuszając ustępstwa

30 — 50 proc. skreślenia zaległości. Mimo tego p. Noglik zobowiązań swych nie dotrzymał i powodu za-legania jeszcze z wypłatą zaliczek na kwiecień robotnicy musieli chwy-cić się broni strajkowej. Strajkujący wysuwają poza to żądanie dopu-szczenia na kopalnię rady załogo-wej, która wbrew ustawie została z kopalni zwolniona.

Na zebraniu załogowym robotnicy postanowili nie wracać wcześniej do pracy dopóki sprawa wypłaty za-robków i rady załogowej nie zosta-nie pozytywnie załatwiona.

W tej sprawie odbędzie się w dzi-siejszy wtorek konferencja delega-cji strajkujących z właścicielem ko-palni u inspektora pracy.

Rewelacyjne grypsy na sprawie przeciwko Maniurze

Na wczorajszej rozprawie prze-ciwko Maniurze i tow. zostały od-czytane rewelacyjne grypsy, stano-wiące mocną podpórkę aktu oskar-żenia. Grypsy te objaśniał i kome-ntował prowadzący dochodzenia wstępne w sprawie tej afery prze-mytu sacharyny nadkomisarz stra-

ży granicznej Skibiński. Wyjątki tych grypsów podamy in extenso w numerze jutrzejszym. W dzisiejszy wtorek zostanie zakończone prze-słuchanie świadków, przemówienia zaś stron i wyrok zapadnie we wto-rek.

Obywatel obcego państwa lekarzem urzędowym? Czy władze wojewódzkie wiedzą o tem?

W kołach lekarskich na Śląsku panuje silne podniecenie spowodu zajmowania stanowiska leka-rza urzędowego, będącego kie-rownikiem przychodni dla pracow-ników państwowych p. dr. H. który, wedle niesprawdzonych zresztą informacji, ma być oby-watelem obcego państwa, rzeko-mo Italji.

Lekarz ten ma być właścicie-lem pięknej posiadłości w Łowra-nie (Italja), gdzie stale zamieszki-

wał w latach przedwojennych.

Podniecenie wśród lekarzy ślą-skich jest o tyle usprawiedliwio-ne, że pośród nich wielu jest ta-kich, którzy pedzą marny byt, gdy tymczasem obywatel obcego państwa, ciesząc się poparciem władz, zajmuje dobrze płatne sta-nowisko urzędowe.

Byłoby więc wskazane wyjaś-nienie władz w tej bądź co bądź ciekawej sprawie.

Za fałszywe zeznanie 8 miesięcy więzienia

Przed sądem okręgowym w Ka-towicach odpowiadał robotnik E-mil Strycharczyk ze Słupen, oskarżony o fałszywe zeznania. Strycharczyk występując jako świadek przed sądem w Mysłowic-ach w sprawie niejakiego Nowa-ka z całą stanowczością zeznał, iż nigdy nie twierdził, że Nowak nie jest ojcem swoich nieślubnych

dzieci.

Na wczorajszej rozprawie zez-naniami świadka Heleny Kochow-wej ustalono, że Strycharczyk wy-raził się właśnie w ten sposób do niej, twierdząc, że Nowak płaci alimenty na troje nieślubnych dzie-ci, których ojcem nie jest.

Strycharczyka skazano na 8 mie-sięcy więzienia.

Za obrazę państwa

Sąd grodzki w Król. Hucie roz-patrywał wczoraj sprawę wybry-ku Marii Kedzierskiej i jej 16-let-niej córki Marii, obwinionych o znieważenie godła państwowego.

W wyniku rozprawy Kedzierską skazano na 2 miesiące aresztu, cór-kę zaś na umieszczenie w zakła-dzie poprawczym do czasu pełno-letniości z zawieszeniem kary na jeden rok. Prokurator zapowie-dział w tej sprawie odwołanie.

Odpowiadając zaś przed tym samym sądem Anna Hetner za o-belżywe wyrażenia o Marszałku Piłsudskim została ukarana karą 3 miesięcznego bezwzględnie are-sztu i grzywna w kwocie 100 zł.

Pobicie policjant

przez awanturników

Z Szarleja donoszą: Wczoraj-szej nocy ul. Mariacka w Wielkich Piekarach była terenem krwawej awantury, w której uczestniczyli znani w okolicy bracia Nowaczy-oraz Piotr Siwy, mieszkańcy Wielkich Piekar.

W chwili, kiedy w rękach awan-turników błysnęły noże wkroczył na widowie post. Dajec.

Pojawienie się stróża bezpieczeń-stwa wywołało prawdziwą furję i kiedy zamierzał on obezwładnić jednego godzącego nożem w Siw-ca, wszyscy uczestnicy awantury rzucili się na posterunkowego, po-bili go do utraty przytomności po-czem rozbiegli się. Rana policjan-ta na szczęście nie jest groźna.

Awanturników ujęto i osadzono w areszcie.

Kryza przemysł

Przed wydziałem karno - skar-bowym sądu okręgowego w Kato-wicach toczyły się wczoraj 37 spraw przeciwko drobnym prze-myślnikom bezrobotnym, którzy ry-zykując własne życie trudnili się przemytem.

Robotnicy zgodnie zeznawali, że do uprawiania przemytu pełne ich bezrobocie i z chwilą otrzy-mania pracy zaprzestana tego proce-duru.

W kilku wypadkach sprawę od-roczono, w pozostałych zaś sąd wymierzył grzywny od 50 — 200 zł., nakładając dodatkowo kary a-reśztu od jednego do trzech tygod-ni w wypadkach, kiedy zachodziła już poprzednia karalność za przemyt.

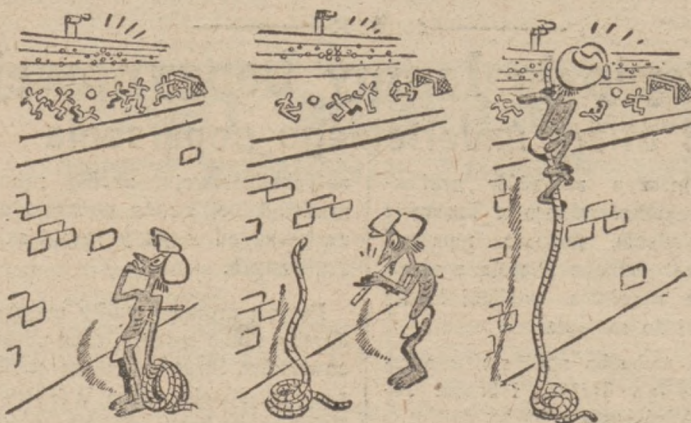
Samobójstwo więźnia

Wczorajszego popołudnia popel-nił samobójstwo przez utopienie 16-letni uczeń niejaki Smieja z Biel-szowic.

Smieja rzucił się do stawu przy cegielni Karola w Nowej Wsi. Wy-dobyto już tylko zwłoki.

Samochód w rowie

W ub. niedzielę wieczorem na skrzy-żowaniu dróg w Piasnikach zdarzył się karambol autobusowy. Autobus KR 6915, kierowany przez szofera Jana Łu-kasza z Żywca, którym powracali z meczu w Chropczowie członkowie KS Koszarawa zderzył się z samocho-dem osobowym Śl. 1368, kierowanym przez Alojzego Huggera z Hezbia. Skut-kiem gwałtownego zderzenia samo-chód został odrzucony do rowu, auto-bus zaś lekko uszkodzony. Szczęśli-wym zbiegiem okoliczności jadący sa-mochodem i autobusem pasażerowie nie ponieśli żadnego szwanku

Jakim sposobem ubogi zaklinacz węzów i miłośnik sportu dostał się na mecz piłki nożnej.

(Cyrulik Warszawski)

Jak żyje i czego chce szary człowiek

IV. W ośrodkach przemysłowych i górniczych

2. Historia jakich wiele...

„Olbrzymia hala, podobna do jakiejś dziwacznej świątyni, poświęconej bogu siły i pracy. Tytaniczne mięśnie walców robią po kilka tysięcy obrotów na minutę. Drgające ciała kół stają się niekiedy niewidoczne wskutek szybkości pędu. Poprzez hale przewiewa gorący dech, n'by wi cher zaświatowy obrotu sfer. Tu, w tej hali drżysz dusza fabryki...”

Tak mniej więcej rozpoczynają się różne opisy fabryki. I ten urywek zamieszczony na wstępie, jest żywcem wyjęty z feljtonu, poświęconego „bogom siły i pracy”. Chodzą sobie inteligentni i lirycznie nastroszeni przybysze, oglądają koła, transmisje, kołnice i kotły i poetyzują o „wicherze zaświatowych sfer”. **Przyjemnie potem nawet taka rzecz poczytać, siedząc w wygodnym fotelu.**

Bierze za serce, nawet za takie, które na otłuszczenie choruje.

Są tacy specjaliści od wzbudzania zachwytów i robienia poezji. Czy to naprzykład nie pisze się tak o wojnie? Że „bohaterska jest, że luno pożarów i święty zapal jej przyświecają, dumnie łopocą niewyciężone sztandary”. Najczęściej jednak taki facet albo wcale na wojnie nie był, albo w razie potrzeby pierwszy się zamelduje do wygodnego sztabu lub intendentury.

Taksamo i z tą poezją fabryki. Łatwo i pięknie można o nich pisać — na dystans, z wygodnego pomostu obserwatora. Ale gdyby tak autor tych opisów **musiał przez jakiś czas popracować w fabryce,**

wierzmy, że wnetby mu wszelkie „wicherze zaświatowych sfer” z główki wywietrzały i spojrzaliby na maszyny i piece zgoła innym oczyma.

Dlatego właśnie, wyruszając w naszą podróż okreśną po hutach i fabrykach, otrząśnijmy z siebie tanie frazesy, strzeżmy się jak ognia romantycznych opisów i błyskotliwej łatwizny.

Ważniejsze, chociaż mniej efektowne od „tytanicznych muskułów maszyn”, są mięśnie setek i tysięcy ludzi obok tych maszyn pracujących. Obok „drżącej duszy fabryki” są drżące od nadmiernego wysiłku i spocone ciała robotników. A „głód ognistych pieców” **nie jest bardziej wruszający od zwykłego, pospolitego głodu żołądków.**

Może nasze opisy i sprawozdania stracą na kolorycie i krasomówstwie, ale nabiorą prawdziwej, czerwonej krwi, zyskają na wierności i prawdzie.

* * *

W pustym do łokcia rękawie

kolebie się kikut ramienia. Twarz nie stara jeszcze, ale już zorana tysiącem zmarszczek, po płamiona kurta robotnicza.

Inwalidztwa swego nie nabył właściciel pustego rękawa na wielkiej i krwawej wojnie. Nie ozdobiło go medalem za waleczność i nie wyróżniono w rozkazie dziennym.

Idea, której służył aż do kalektwa, przemawia suchymi cyframi spadków i wzniesień produkcji, szeleści sprawozdaniami rad nadzorczych i spółek akcyjnych a sztandary swoje zatknęła na giełdach i w domach bankowych.

Jego towarzyszami broni są wszyscy szarzy ludzie a frontem — jest front pracy.

Pan Stanisław szesnaście lat pracował w fabryce tkackiej, a gdy prawa jego dłoń i część ramienia znalazły swój grób w trybach stalowego koła, choć

niezdarny już do pracy, trochę w nagrodę, a trochę z litości otrzymał w tejże samej fabryce posadę odźwiernego. Jako odźwierny no i zarazem dozorca nocny (choć ręki nie ma, zawsze to człowiek niestary i zapracować na swój chleb powinien). — od czterech lat pilnuje dobra żywicieli — fabryki i jej właścicieli.

Zdawałoby się nawet, że ludzie mu zazdrościć powinni. Ba, nawet i zazdrozczą kole-dzy: „Robota spokojna, nie namęczysz się, drugiej ręki ci też nie urwie!”

Ale — nie mają czego zazdrościć. Czarne chmury zbierają się nad panem Stanisławem.

— Jeszcze przed trzema laty dwa tysiące ludzi tu pracowało. Dziś i połowy tego niema, a fabryka tylko przez cztery dni w tygodniu idzie. Coraz gorzej jest — widzi mi się. Ciągłe obniżki zarobków zapowiadają

a jak się ludzie godzić nie chcą to przepowiadają, że

niedługo całkiem fabryka stanie i wszyscy na bruk pójdą.

I myślę, że tak być może naprawdę, bo przecie stają koło nas fabryki jedna za drugą.

— Czy pan myśli, że to właściciele są winni?

— Nie myślę. Choćby człowiek najwięcej miał pieniędzy, zawsze chce więcej zarobić. **Jakby fabryki dawały zyski, toby ich nie zamykali. Ale czasy są złe. Syna mam, od roku już jest bezrobotny i pracy nigdzie znaleźć nie może. Mnie niiby przyznali tę niezdolność do pracy, ale cóż, jak strace tu miejsce, to czy z dziesięciu albo dwunastu złotych wyżyje z żoną i z dziećmi?**

A bez ręki jakże inną zarobek znajdę, skoro tysiące zdrowych i młodych bez pracy siedzi.

— Ile pan teraz zarabia?

— Mam dwadzieścia parę złotych na tygodniówkę. Miałem też jeszcze mieszkanie fabryczne, ale jak były przed półrokiem obniżki płacy, musiałem się zgodzić: albo mi pensję obniżą albo mieszkanie oddam. To teraz na mieście mieszkam. **Zadnych względów niema.**

Pamiętam, dawniej, kiedy jeszcze żył i rządził fabryką stary właściciel, robotnik przy pracy okaleczony, miał i pomoc i opiekę i dobrą pamięć. **Dzisiaj ani mru-mru o ręce straconej. „Trzeba się było pilnować” — powiedzą. A przy redukcjach, to wszyscy starzy, zasłużeni robotnicy na pierwszy ogień poszli.** Właściciele to nic nie obchodzi, bo żaden z nich tu do fabryki i nie zajrzy a dyrektorzy? Choćby i był który lepszy, niedługo miewsca zagrzeje, bo się spadkobiercy widać kłóć i ciągle zarządy zmieniają.

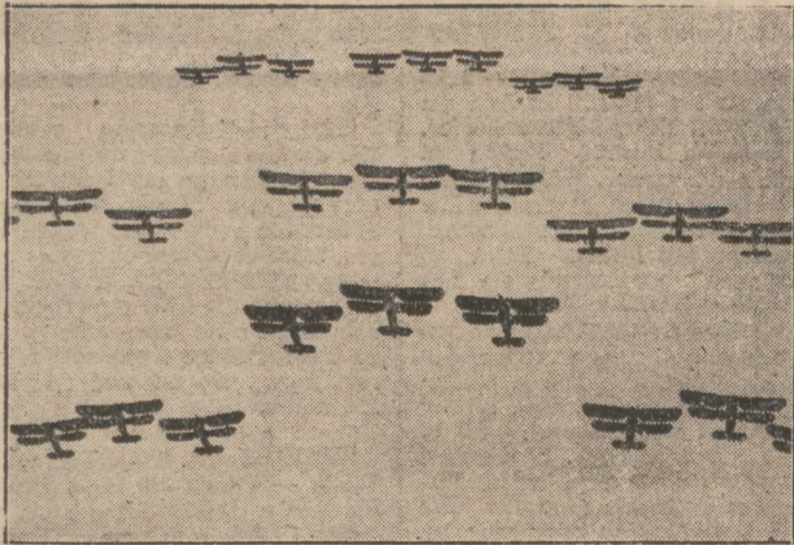
Cieżko jest bardzo. Całe życie człowiek uczciwie pracował a kiedy kalektwa się dorobił i starość się zbliża — z lekkiem patrzy przed siebie. Bo cóż mnie czeka, jak stracę tę jedyną posadę, na której mnie z racji tej ręki straconej — osadzili?

Miałem tu w innej fabryce znajomego, też kalekę. Dziś na „łaskawym chlebie”, popychany i lekceważony u krewnych na wsi żyje. **Jak żebrak niedoleżny, a przecie całe życie ciężko się pracował.**

Dobrze jeszcze, że tych krewnych miał na wsi, a inaczej — to pod płot chyba... Nie zna litości fabryka dla swoich robotników... Wyssie siły, zdrowie a potem rzuci jak szmatę zetlała...

Taką rozmowę przeprowadziłem w cieniu wielkich, fabrycznych kominów...

H. O.

W dzień narodowego święta floty angielskiej odbyły się efektowne ćwiczenia całej powietrznej floty brytyjskiej.

Żona prof. Piccarda wybiera się wraz z mężem do stratosfery. W związku z tem odbywa obecnie próbną loty. Na zdjęciu oboje małżonkowie przed jedną ze swych takich próbnych podróży.

Dodatek sportowy

Zamorskie drużyny już wyeliminowane w pierwszym dniu mistrzostw piłkarskich świata

TURYŃ, 28.5. — Tel. wł. — Sensacyjny przebieg miał mecz o mistrzostwo świata Austria — Francja. Zawodowcy austriaccy, faworyci na mistrzostwo z najwyższym trudem, dopiero po przedłużeniu, pobili Francję w stosunku 3:2. Francuzi grali z temperamentem i ambicją, czem równoważyli przewagę taktyczną i techniczną Austriaków. W 17 min. środek napadu Francji Nicolas uzyskał prowadzenie. Zanim przebrzmiał gwizdek sędziego Sindelar wyrównał. W obu drużynach ataki grały tak słabo, a obrońcy tak dobrze, że rezultat ten pozostaje bez zmiany.

Sędzia Holender van Moorsele zarządził przedłużenie: ostry strzał Schalla daje prowadzenie Austrii, a po zmianie stron Bican powiększa przewagę. Karnym za faul Cisara Verriet ustala wynik dnia.

NEAPOL, 28.5. — Tel. wł. — Węgrzy zrewanżowali się Egipcjom za swą porażkę olimpijską w Paryżu i pokonali ich 4:2 (2:2), przyczem przewaga ich była większa, niż wskazuje wynik. Egipcjanie grali dobrze technicznie i bardzo szybko. Tełeki uzyskał prowadzenie a Toldi zdobył drugą bramkę dla Węgrów. Szybkie ataki Egipcjan przyniosły im w ciągu pięciu ostatnich minut wyrównanie: Mustafa Kemal, Abdel Rahau i Fausi byli strzelcami. Po przerwie Węgrzy opanowali zupełnie boisko: Vince i Toldi ustalili wynik dnia.

BOLOGNA, 27.5. — Tel. wł. — Szwecja pokonała Argentynę wobec 35.000 widzów, sprawiacząc wielką niespodziankę organizatorom. Amatorzy z Południowej Ameryki grali doskonale technicznie, ale bardzo nieskutecznie. Temniemniej zwycięstwo Szwedów nie jest zupełnie zasłużone. Coprawda bramkarz szwedzki Rydberg, był przez szkodą nie do przebiczyca.

Już w 5 min. prowadzili Argentyńczycy ze strzału Bellisa, po 5 min. wyrównał środek ataku Jonasson. Jeszcze raz kapituluje Rydberg przed wspaniałym strzałem Galatea, ale niedługo potem Jonasson wyrównuje, a w 38 min. Kroon ustala wynik dnia.

GENUA, 28.5. — Tel. wł. — Hiszpania sprawiła drugą niespodziankę w rozgrywkach, eliminując Brazylię w stosunku 3:1 (3:0). To zwycięstwo zawdzięczają Hiszpanie raczej szczęściu. Zawodowcy brazylijscy stali bowiem na bardzo wysokim poziomie technicznym, ale nie mieli ani jednego strzelca w ataku. Grali oni pozatem wyłącznie niemal środkowa trójka. Zawiodł też fatalnie prawy obrońca. Sędziował p. Birlem.

TRIEST, 28.5. — Tel. wł. — Rumunia okazała się niespodziewanie bardzo groźnym przeciwnikiem dla Czechosłowacji, która wygrała tylko w stosunku 2:1 (0:1). W pierwszej połowie gra była otwarta, a nawet Rumun Dobaj zdobył prowadzenie. Po przerwie Czesi mieli już znaczną przewagę, ale strzelili tylko dwie bramki przez Puca i Nejedly'ego.

RZYM, 28.5. — Tel. wł. — W półfinale o mistrzostwo świata 31 maja grają Medjolan: Niemcy — Szwecja, Turyn: Szwajcaria — Czechosłowacja, Bologna: Austria — Węgry, Neapol: Włochy — Hiszpania.

GENUA, 28.5. — Tel. wł. — W meczu o piłkarskie mistrzostwo świata Niemcy pokonały Belgię w stosunku 5:2 (1:2). Frekwencja była dotkliwym ciosem dla organizatorów: zebrało się tylko 8.000 widzów. Sędziował Włoch Matteo zbyt drobiazgowo.

Niemcy atakują od początku, ale akcje Belgów są płynniejsze i lepiej są oni zgrani. Voorhof dwa razy strze-

la, tak że piłka ociera się o słupek. W drużynie niemieckiej środkowy pomocnik Czepan, gra jako trzeci obrońca, w ataku każdy gra na własną rękę, to też obrońcy mają dużo do roboty. W 26 min. Kobierski przebiła się i strzela ostro w róg 1:0. W 30 min. wyrównuje Voorhof, a na parę minut przed końcem ten sam gracz główką zdobywa prowadzenie dla Belgii.

Po pauzie już po paru minutach Niemcy wyrównują: Lehner przebiła się, centruje i Siffing strzela nieuchronnie. Za chwile Kobierski ucieka wzdłuż linii, centruje, Braet usiłuje zła pać piłkę, pada a szybki Conen łokuje

ją w siatce. W 25 min. Conen po rzucie autu strzela nieuchronnie, a na parę minut przed końcem ten sam gracz ustala wynik dnia.

RZYM, 28.5. — Tel. wł. — Włochy pobili bez trudu Amerykę w meczu o mistrzostwo świata w stosunku 7:1 (3:0).

Włosi byli o klasę lepsi, dyktowali tempo i przebieg gry, tak że trudno po wiedzieć o ich rzeczywistej wartości.

Już w pierwszych minutach liczne rogi mówią o przewadze Włochów. W 18 min. Orsi podaje piłkę Schiavio, który przebiła się i zdobywa pierwszą bramkę; po 4 min. Orsi podwyższa

wynik na 2:0, po 8 min. strzał z 25 mtr. Schiavio — na 3:0.

Po przerwie Donelli w 13 min. zdobywa jedyną bramkę dla Amerykan, Włosi naciskają: w 18 min. Ferrari, w 19 min. Schiavio głową po rogu, w 24 min. Orsi i wreszcie na parę minut przed końcem Meazza — strzelają bramki. W tym czasie obrońca USA opuścił boisko spowodowany kontuzją.

MEDJOLAN, 28.5. — Tel. wł. — Wobec 50.000 widzów, w tem 15.000 Holendrów i Szwajcarów, Szwajcaria pokonała Holandję w stosunku 3:2 (2:1). Szwajcarzy górowali opanowaniem piłki i zgraniem; umiejętnie posyłali w bój swe szybkie skrzydła. Holendrzy ograniczali się z nieznanymi powodów do kombinacji środkowa trójka ataku. Już w 7 min. Szwajcarzy prowadzą 1:0; w 29 min. prawy łącznik Holendrów wyrównuje, w 42 min. Trelio Abegglen zdobywa znów prowadzenie dla Szwajcarii. Po przerwie daleki strzał Trelio Abegglena zamienia obrońca Holandji na bramkę samobójczą. W 21 min. środek ataku Holandji strzela drugą bramkę; Holandia atakuje teraz, aby wyrównać, ale bezskutecznie. Doskonale prowadził zawody Szwed Eklund.

Skład Ligi na Lipsk

Skład reprezentacji Ligi na mecz z Lipskiem w dn. 31 b. m. w Warszawie zestawil kpt. zw. Ligi p. Przeworski następująco: Hański, Bułanow, Martyna, Kotlarczykowie, Mysiak; Riesner, Artur, Nawrot, Wilimowski, Włodarz. Rezerwowi: Kornie-

jewski, Pająk, Szczepaniak.

Zmiane w stosunku do składów „północnych“ na prawej stronie napadu tłomaczyć sobie trzeba z jednej strony przemęceniem Matjasa, z drugiej zaś nienajlepszą formą wykazaną w Danji i Szwecji przez Urbana,

Cztery niedzielne mecze ligowe

LÓDŹ, 28.5. — Tel. wł. — LKS Garbarnia 2:1 (1:0). Bramki dla LKS zdobyli Miller i Tadeusiewicz, dla Garbarni Maurer. Sędzia p. Glinka z Warszawy. Widzów 2.500.

Na chwile przed przerwą udaje się LKS uzyskać prowadzenie. Strzelcem jest Miller. Już w tej części gry uwidoczniła się niepewność sędziego w decyzjach.

Po zmianie stron Garbarnia rusza z impetem, strzela częściej i to z każdej odległości. Sędzia mylnymi decyzjami wyprowadza graczy obu drużyn z równowagi. W 12 min. z niewiadomych dla widowni powodów usuwa on z boiska Millera (za kopnięcie Smoczka bez piłki). Wywołuje to kocia muzykę, jakiej Łódź dotąd nie słyszała.

Jednocześnie rzut wolny z linii pola karnego egzekwowany po długich targach broni wspaniale Frymarkiewicz. W 14-ej min. Garbarnia wyrównuje ze strzału Maurera, co podnieca jeszcze widownię, a kiedy w chwile później sędzia stopuje atak LKS-u z powodu rzekomego spalonego, publiczność przesadza barierę i jak lawina wpa-

Ruch remisuje z Wormacją 3:3

KATOWICE, 28.5. — Tel. wł. — Ruch — Worm (Wormacja) 3:3 (1:1).

Wielokrotny mistrz południowo-zachodnich Niemiec i tegoroczny wicemistrz grupy, gościł wczoraj na boisku Ruchu w Wielkich Hajdukach, gdzie spotkał się z mistrzem Polski. Goście naogół nie zawiedli pokładanych w nich nadziei i pokazali przede wszystkim pierwszorzędną kondycję fizyczną, oraz start do piłki.

Cały nacisk Wormacji spoczywał właściwie na pomocy Ruchu, która w dniu wczorajszym zagrała swój szczytowy mecz. Obrona, od-

da na boisko, wygrażając sędziemu.

Gdyby nie bohaterka postawa obu drużyn doszłoby do samosądu. Mecz jest przerwany i dopiero po oczyszczeniu boiska wznowiony. Sędzia nie panuje już jednak nad gra, która przybiera charakter brutalny i niebezpieczny. W 20-ej min. rzut wolny dla LKS strzela doskonale Król, piłkę otrzymuje na nogę Tadeusiewicz i przenosi ją nad rzucającym się mu nad nogi Koszowskiemu.

★

KRAKÓW, 28.5. — Tel. wł. — Wisła — Pogoń 2:0 (1:0). Bramki dla Wisły Obtulowicz z karnego i Artur. Sędzia p. Mazur z Sosnowca.

Wspomagana dość silnym wiatrem Wisła atakuje od pierwszej chwili zyskując szereg korzystnych momentów. Albański wykazuje kilkakrotnie swą wysoką klasę.

Poraz pierwszy dochodzi do decydującego momentu gdy w 28-ej min. za faul na Arturze sędzia dyktuje rzut karny: Łyko strzela daleko obok bramki. Wisła popisuje

której i tak nigdy nie wymagaliśmy zbyt wiele, była słaba, szczególnie Wadas, który na mecz przyjechał wprost z pufku. Bramkarz Płoch, jakkolwiek nie zawiął żadnej bramki, był również niepewny i wyraźnie zdenerwowany.

Goście grali przez cały okres gry niezwykle ostro a nawet czasem brutalnie, czego dowodem liczne rzuty wolne i dwukrotne kontuzjowanie Wilimowskiego. Wynik spotkania nie przynosi w żadnym wypadku zaszczytu mistrzowi Polski, który powinien był wygrać z różnica co najmniej trzech bramek.

się nadal szeregiem niewyzyskanych sytuacji; Borowski nie może trafić do pustej bramki.

Wreszcie nadchodzi 41 m.: obrońca fauluje ostro Artura biegnącego wzdłuż linii pola karnego. Gracz Wisły pada na linję, sędzia dyktuje rzut karny. Dochodzi do długich „pertraktacji“, w których wyniku Deutschman opuszcza boisko a Obtulowicz uzyskuje prowadzenie.

Wynik ten trwa niedługo, gdyż w dwie minuty po przerwie Artur przebiła się ładnie i strzela obok wybiegającego Albańskiego. Pogoń jakkolwiek gra w dziesiątkę dochodzi obecnie coraz bardziej do głosu, przez pewien okres przeważa nawet, po 25 min. oddaje jednak znów inicjatywę przeciwnikowi, który poza sytuacjami podbramkowymi nie uzyskuje niczego. Sędzia p. Mazur z Sosnowca nie wykazał kwalifikacji na arbitra ligowego.

★

POZNAŃ, 28.5. — Tel. wł. — Cracovia — Warta 1:0 (0:0). Bramkę zdobył Zębaczyński.

Przebieg meczu był naogół mało ciekawy. W polu lepszą drużyną była Cracovia, pod bramką natomiast Warta. Jedyńą bramkę strzelił w drugiej połowie w 32-ej min. dość szczęśliwie Zębaczyński.

★

WARSZAWA, 28.5. Polonia — Strzelec (Siedlec) 0:0. Sędzia p. Andrzejak.

Czyż trzeba jeszcze raz wymieniać wszystkie wady obu drużyn? Dajmy temu spokój — znamy to przecież już napamięć. Podkreślić chyba można fakt sięgający głębiej jak technika, taktyka, czy gra ciałem — że obu drużynom brak jest przede wszystkim koncepcji w grze, że to, co pokazały one w niedzielę na boisku Polonii, stoi już na granicy między sportem zawodniczym a dyrdymałką, że w grze takiej najwięcej futbolu mieści się chyba... w samej na zwia

PAWEŁ STANIEWICZ

CHAM I JAŚNIE PANI

POWIEŚĆ

Małżeństwo hrabostwa Pomian-
Lęskich jest przykładem zepsucia t.
zw. wyższych sfer społeczeństwa. Gdy
hrabina szuka zaspokojenia głodu wra-
żeń w stosunkach ze swoimi oficjalista-
mi, hrabia utrzymuje romans z dziew-
czyną wiejską, Marcyską.

Czeka go za to straszna kara, bo kiedy
spowodu jego plekielnej intrygi Mar-
cyska idzie do więzienia — hrabia gi-
nie z rąk zakochanego w uwiedzionej
dziewczynie szofera Merczki. Ten o-
statni po dokonaniu zbrodni ucieka do
Warszawy, gdzie nawiązuje stosunki
ze światem przestępczym, nabiera
ponurej sławy „zawodowej” jako „hra-
bia Oczko”.

Marcyska, po odsiedzeniu kary 6 mie-
sięcy więzienia wychodzi na wolność.
Wkrótce potem przyszło na świat dzie-
cko jej i zamordowanego arystokraty.

Śmierć męża nie martwi zbytnio hra-
biny Lęskiej. Pragnąc z odziedziczone-
go majątku wycisnąć wszelkie możliwe
ści finansowe — dzięki rabunkowej go-
spodarce dochodzi do sum miliono-
wych. Jedynym jej kłopotem jest syn-
młody Rodryg, zdeprawowany przez
nauczyciela — alkoholika i zwyrodnia-
ca.

Tymczasem Marcyska, pozostawiona
sama sobie, wpada w sidła sutenerów
i handlarzy żywym towarem. Synka
jej sprzedano na użytek żebraków, któ-
rzy okaleczając dzieci ciągną z ich nie-
szczęścia lotrowskie zyski. Marcyska
dowiaduje się że dziecko umarło.

Uratowana przez Merczkę dziew-
czyna zostaje podczas rewizji w jego
mieszkanie zatrzymana przez policję i
osadzona w areszcie. Wybuchła tu
wielka awantura.

Niedługo jednak to trwało. Do izby wpa-
dło kilku posterunkowych i zanim się Pe-
rełka zorientowała, już leżała na prycy,
odziana w kaftan bezpieczeństwa, czyli
w rodzaj stanika z grubego szarego płótna.
Stanik posiadał niepomiernie długie rękaw-
y, które Perełce zawieszano na plecach.

Poczuwszy na sobie ten szczególny strój,
Perełka uspokoiła się odrazu. Leżąc na bo-
ku, śmiała się bezmyślnie i powtarzała
wkółko:

— To jest w porządku, w porządku! Pe-
rełka ma kaftanik, kaftanik...

Wreszcie zasnęła dygocąc z zimna. Ulicz-
nica o „zrobionej twarzy” zdjęła z siebie
jakąś chustkę i przykryła nią nagą Perełkę.

Godziny nocne biegły leniwo. Areszt
stopniowo zapelniał się. Ciągłe przybywa-
ły jakieś typy, wyłowione przez policję na
ulicach. Byli to złodzieje, sutenerzy, ulicz-
nice, pijacy. Nad ranem w izbie zrobiło się
ciasno i duszno. Zapchnięta w kącie Marcys-
ka przedrzemala trwożnie noc i z wes-
tchnieniem ulgi powitała dzień, który, jak
przypuszczała, musi przynieść jakąś zmianę.

Jakoż przyniósł. Rano, wraz z grupą
zatrzymanych, Marcyska powędrowała do
Urzędu Śledczego, stąd zaś po przesłucha-
niu przez sędziego — do aresztu centralne-
go. Tam miała przebywać do dnia, kiedy ją
stawią przed sądem, jako oskarżoną o włó-
częgostwo.

Merczko szajnistami krokami szedł
wzdłuż cmentarza powązkowskiego. Minał
go i szedł dalej przez ową ni to wieś, ni
to miasteczko, rozciągające się za cmenta-

rzem. Zrobiwszy kawał drogi w linii pro-
stej, skręcił wreszcie w boczną ulczkę,
wzdłuż której ciągnęły się niezabudowane
płace, otoczone parkanami. W pewnym
miejscu przystanął, rozejrzał się bacznie do-
koła, a nie widząc nikogo, odsunął deskę
w parkanie i znalazł się w jakimś zapu-
szczonym sadzie. Tu i ówdzie sterczały
drzewa niemal pozbawione gałęzi, jakby
wrosnięte w gąszcz krzaków zdziczałych
porzeczek, agrestu i malin.

Wydeptaną wśród nich ścieżką, Mercz-
ko zmierzał w głąb sadu, gdzie widniały
szczątki jakiegoś domostwa, z którego po-
zostały tylko ściany z otworami po ok-
nach. Dachy nie było zupełnie. Ze zrębów
ścian zwieszało się bujnie na nich rosnące
zielsko.

Wszedłszy do środka otworem po
drzwiach, Merczko zeskoczył do suterenu,
do których ongi prowadziły nieistniejące
dziś schody — poczem ruszył w głąb kory-
tarza piwnicznego. Idąc, liczył kroki. W pe-
wnej chwili zatrzymał się, zapalił latarkę
elektryczną i oświetlił tegie dębowe drzwi,
prowadzące śnąc do jednej z piwnic. Za-
stukał i nie czekając na jakikolwiek znak
życia z wnętrza, zawołał:

— Moniek! Otwieraj: to ja, Oczko.

Drzwi skrzypiąc, uchyliły się. Ukazała
się przedewszystkiem ręka, dzierżąca re-
wolwer, następnie zaś tłusta obrzękła
twarz.

— A, to ty! No, wchodzić prędzej!

— Cóż ty mnie witasz ze spluwą w gar-
ści, co? Tchórz cię oblatuje?

— Oj, jakiś ty głupi, choć niby cwaniak.
Czy ty myślisz, że gliny nie wiedzą, że ja
jestem gruby Moniek, a ty — hrabia Ocz-
ko? Mógł który wywiać, że ja tu jestem
na „letniem mieszkaniu” i przyjsz z wizy-
tą. Muszę zawsze być gotów na przyjęcie
takich gości. Przynajmniej paru trupnał-
bym, zanimby oni mnie „ochłodzili”. No,
siadaj i gadaj!

Izba piwniczna przedstawiała się jako
dość dostatnio urządzonej pokój, oświetlony
wielką lampą naftową. Było to mieszkanie
wodza apaszów warszawskich, głośnego
pod imioniskiem „grubego Monika”, który
na nazwę tę najzupełniej zasługiwał: gru-
by, przysadzisty, sprawiał wrażenie nieby-
wałych rozmiarów polcia słoniny, a nawet
kilku takich polci, połączonych w jedno.

Wybitnie semickie rysy jego twarzy mia-
ły wyraz jowialny i dobroduszny, a prze-
cież sprawował on „urząd” taki, że przed
nim drżeli najzuchwalsi apasze, będący po-
strachem całych peryferij stolicy.

Gruby Moniek był przewodniczącym są-
du „dintojry”.

Wiele już razy ogłaszał wyroki śmierci,
ferowane przez szanowne grejmum złodziej-
skie pod jego właśnie przewodnictwem,

a czynił to zawsze z tą samą jowialną miną,
jakkądyby uprzedzał oskarżonego, że ktoś
chce mu uczynić jakąś psotę. Wygłaszał
przytem zawsze jedno i to samo przemó-
wienie:

— Nie umiałeś, durniu, żyć, musisz teraz
umieć umrzeć...

Do takiego oto typu przyszedł z wizytą
Merczko. Rozmowę zagaił gospodarz.

— A ja wiem, pocios ty do mnie przy-
szedł.

— Zawracanie! Jeszcze nie możesz wie-
dzieć, bo to świeża rzecz.

— Nie wiem? No to może założysz się ze
mną o stówkę?

Merczko namyślał się chwilę: sto zło-
tych — ładny grosz, przykro byłoby tyle
przegrać. Już miał odpowiedzieć odmownie,
kiedy uprzytomnił sobie, że przecież ten sam
właśnie Moniek będzie go sądził, jeżeli
Grypsowa istotnie zaskarżyła go.

— Idzie — odpowiedział — ale pamiętaj,
że wpadniesz, jak śliwka w błoto.

— Może wpadnie, może nie wpadnę, za-
raz zobaczymy: przyszedłeś do mnie dlate-
go, że Grypsowa chce z tobą zrobić dinto-
jry.

— Zgadłeś, psiakrew — wykrzyknął Me-
rczko, kończąc w duszy: — Choćbyś nie
zgadł, to teżbym ci przyznał rację, jako
przyszłemu sędziemu.

— Ja nie zgadłem — poprawił Moniek —
ja wiem pewnością. No, dawaj setkę!

— Teraz nie mogę, bo nie mam, ale pod
słowem złodziejskiem oddam niedługo.

— A o co wam poszło z Grypsową?

— Zobaczyłem u niej znajomą dziewczynę
i wziąłem sobie.

— Dlaczego wziąłeś? Przecież Grypsowa
też musi żyć!

— A ja nie muszę? Chodziły dla mnie trzy
dziewuchy, ale Mikitkę wzięli do więzienia
za podchód, Katia niedługo wygarnie na su-
choty. Wyszła już, jak szczapa i ciągle
krwią pluje. Co taka może zarobić? Jaki fra-
jer na nią poleci? Zostałem więc tylko przy
Patelni, a choć to pracowita dziewczucha,
z niej jednej nie mogę wyżyć, sam to chy-
ba rozumiesz. Co miałem robić? Wziąłem
sobie nową i jeszcze za jedną obejrzyć się
muszę, bo Katia już niedługo pójdzie do lań.

Moniek długo się namyślał, zanim wygło-
sił swoje zdanie, które, jak to w odpowied-
nich sferach wiadano, było zwykle roz-
strzygające dla dintojry.

— Ja tam nie wiem, co sąd postanowi,
ale myślę, że trzeba, żebyś Grypsowej za-
płacił odszkodowanie. Przecież ona też za
darmo dziewczyny nie dostała. Musiała za
nią zapłacić Gębie, albo Miedzianemu, albo
Joskowi.

— A ile czasu już dziewczyna u niej pra-
cowała i ile zarobiła?

Dalszy ciąg jutro.

PACZEK i STRĄCZEK jako DETEKTYWI

CODZIENNY UCIESZNY FILM

SERJA: VIII

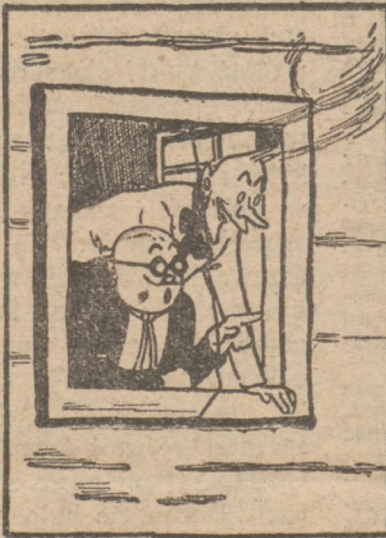
DZIEŃ trzeci

Spójrzcie tylko, co się dzieje: Kuchnia dymi wciąż bez przerwy... By z rozpacz nie oszaleć. Trzeba mieć stalowe nerwy.

To też Paczek rzekł do Strączka, Gdy ich zasmolili sadze: — „Dzisiaj wracam do Warszawy, Tobie też to zrobić radzę...”

„Jakże bowiem siedzieć na wsi Bez herbaty i bez strawy? Tak, kochany przyjacielu, Dziś jedziemy do Warszawy...”

Nagle widzą gościa który Śpi na słońcu z miną błoga — „Skąd u niego dobry nastrój? To ciekawe — swoją drogą...”

Trzeci dzień ósmej serii naszego filmu obrazkowego przynosi nam trzeci skrawek „wycinanki”.

Tak jak dotychczas należy skrawek ten wyciąć, by, mając ich — po zakończe-

niu obecnej siedmiodniowej serii 7 — ułożyć wizerunek przedmiotu, który

odegra w niniejszej serii najważniejszą rolę, a którego poszukują dwaj nasi detektywi, Paczek i Strączek.

Bogdan Lot

TAJEMNICA HOTELU REX

91)

Powieść z życia współczesnego

— Bardzo dziękuję... — Barmat zaciągnął się wonnym dymem i zaczął opowiadać: — Przystępca, którego ujeliśmy na „Katapulcie”, dzięki pańskiej pomocy, panie kapitanie, jest niebezpiecznym „Baronem X”, którego nasza policja poszukuje bezskutecznie już od dłuższego czasu, a który był już raz aresztowany, ale zbiegł z więzienia śledczego...

— „Baron X”? — kapitan Kon dracki powiódł reka po czole, jakby usiłował coś sobie przypomnieć. — Coś takiego obito mi się już o uszy... Aha, pamiętam... To ten, który popełnił w taki wyrafinowany sposób morderstwo w hotelu „Rex” w Warszawie...

— Ten sam... Na trop „Barona X” wpadłem zupełnie przypadkowo w ostatniej niemal chwili... Właściwie, otrzymałem od mojej zwierzchniej władzy polecenie, bym wyśledził szajkę handlarzy żywym towarem, która wywoziła polskie dziewczęta do Argentyny...

— Pan pracuje w policji?

— Oczywiście... Pan wybaczy, panie kapitanie, ale zapomniałem się przedstawić... Jestem Ryszard Orkan, podkomisarz policji śledczej...

— A więc nie Barmat?

— Skądże! — odpowiedział Orkan z uśmiechem. — Barmat — to głośny przemytnik narkotyków, pod którego nazwisko się podszycłem, zdając sobie sprawę, że jako człowiek podziemi będę miał łatwiejszy dostęp na pokład „Katapulty”... Bo muszę panu zaznaczyć, że już na samym początku mego śledztwa w sprawie szajki handlarzy żywym towarem, doszedłem do przekonania, że kapitan „Katapulty” jest w zмовie z przestępcami... Dowiedziałem się przy okazji i o tem, że okret ten cieszy się powodzeniem wśród metów, które na jego pokładzie odpływały w ucieczce przed

sprawiedliwością do krajów za-oceanicznych... Po stwierdzeniu tego faktu, sporządziłem sobie paszport na nazwisko znanego przemytnika Barmata, czem zy skałem sobie zaufanie kapitana „Katapulty”... Dość powiedzieć, że ciemne indywiduum, usłyszawszy nazwisko głośnego przestępcy, zaofiarowało się oddać niemal cały swój okret do mojej dyspozycji... Wraz z moimi dwoma pomocnikami odbyłem „Katapulta” kilka podróży, podczas których przekonałem się niezbitnie, że okret ten przewozi na swoim pokładzie najróżniejszych przestępców, na ślad jednak tych, o których przedewszystkiem mi chodziło, nie mogłem jakoś natrafić... I tym razem nie osiągnąłem właściwego mojego celu, jednak wzamian aresztowałem niemiłej gróźnego przestępcę, jakim jest „Baron X”...

— A w jaki sposób udało się panu uzyskać kontakt iskrowy

z moim okrętem?

— Bardzo prosto... — odrzekł Orkan. — Gdy stwierdziłem, że na okręcie znajduje się „Baron X” i gdy doszedłem do przekonania, że takiego przestępcę należy aresztować odrazu, poleciłem jednemu z moich ludzi, by obezwładnił radiotelegrafistę „Katapulty” i wysłał iskrowe depesze z prośbą o pomoc... Jestem nad wyraz szczęśliwy, że pomoc tę otrzymałem od okrętu polskiego...

— Muszę przyznać, że urządził pan wszystko bardzo sprytnie... Dziwię się tylko, że tacy zawodowi przestępcy nie poznali się do ostatniej chwili, z kim mają do czynienia...

— Kapitan „Katapulty” nic nie podejrzewał, — odrzekł Orkan — natomiast „Baron X” instynktownie wyczuł we mnie swego wroga... Czynił usilnie starania, by mnie wyprawić na tamten świat, jednak szczęście było przy mnie... Przed kilkoma godzinami byłem już w takim niebezpieczeństwie, że gdyby nie mój agent, pływałbym sobie teraz po szerokim oceanie... Niech pan sobie wyobrazi, że te lotry wciągnęli mnie w zasadzkę i chcieli wrzucić do morza, ale właśnie ten agent, który jest rekordowym strzelcem ukrył się na maszynie i stamtąd kroił z re wolweru do moich prześladowców, dzięki czemu uniknąłem śmierci...

Hm... Wszystko, jakby z awanturniczego filmu... — zauważył kapitan. — A co zamierza pan teraz uczynić?

„Dalszy ciąg jutro.”

Posłowie w roli aniołów pokoju między Sowiecami i Niemcami

MOSKWA. 28.5. — Tel. wt. — Kraż tu uporczywe pogłoski, iż poseł sowiecki w Berlinie Chinczuk zostanie w najbliższych dniach odwołany.

Na miejsce jego zostanie mianowany poseł sowiecki w Ankarze Suric, od lat 11-tu reprezentujący Rosję w Turcji. Poseł Suric jest szefem korpusu dyplomatycznego w Turcji i w czasie pobytu w Ankarze obecnego posła Niemiec w Moskwie Nadołny'ego, utrzymywał z nim przyjazne stosunki.

Jak słychać w Moskwie, rząd sowiecki zamierza za pomocą stosunków osobistych Surica i Nadołnego naprawić stosunki Sowieców i Rzeszy niemieckiej, które ostatnimi czasy w związku z polityką Japonii na wschodzie uległy dalszemu pogorszeniu.

Nominacji Surica należy spodziewać się w najbliższych dniach po otrzymaniu odpowiedzi z Berlina, który już został powiadomiony, że poseł Chinczuk został nieoficjalnie narazie odwołany.

Tulon i Paryż

Dwa kongresy socjalistyczne we Francji

Po radykałach, którzy zjechali się w Clermont - Ferrand kongresy doroczne odbyły dwie partie socjalistyczne francuskie. Jedną partia S. F. I. O. (Socialiste française internationale ouvrière) t. zw. blumowcy — stanowiąca dawną partię i druga grupa rozłamowa zwana Socjalistyczna partia Francji.

Oba te zespoły różnej zresztą wielkości i o różnych wpływach miały przed sobą tak samo, jak radykałowie różne wewnętrzne sprzeczności do rozstrzygnięcia, sprzeczności, prowadzące do nowych rozłamów.

Oba kongresy — jeden odbyty w Tulonie, skąd posługuje p. Leon Blum, drugi — w Paryżu zakończyły się uchwaleniem rezolucji kompromisowych, które na razie zapobiegają rozkładowi tych partii, nie zdolają powstrzymać jednak wewnętrznej ewolucji tych organizacji.

Partia socjalistyczna francuska na kongresie znalazła u siebie aż trzy kierunki: jeden środkowy pod wodzą p. Bluma i Ausiola, drugi tak zwany grupy planistów pod kierunkiem p. Frossard'a i trzeci skrajnie lewicowy neoblankistów pod kierunkiem p. Żyromskiego.

Partia musiała zająć wyraźne

stanowisko pomiędzy tendencjami zmerżającymi do t. zw. działania bezpośredniego (action directe) a współzyciem z istniejącym ustrojem polityczno - społecznym we Francji.

Oficjalna doktryna polegała na tem, że wprawdzie ujęcie władzy w swe ręce choćby w drodze rewolucji uważano za cel, jednakże praktycznie nie przedsiębrano żadnych kroków, które by do tego celu prowadziły.

Ostatnie wypadki, a wreszcie utworzenie rządu rozejmu czy też jedności narodowej z udziałem radykałów, obecnie zatwierdzonych przez kongres w Clermont - Ferrand, skłoniły partię socjalistyczną do zajęcia bardziej radykalnego stanowiska.

Najdalej w tym kierunku szli „neo-blankiści”, uważając, że trzeba w sposób bardzo ostry przeciwstawić się partiom burżuazyjnym, dążąc do porozumienia z komunistami i objęcia władzy. Z grupy tej wyszła propozycja wysłania delegacji do Moskwy dla omówienia z sowiecką partią komunistyczną sposobów i możliwości stworzenia wspólnego frontu walki z faszystwem na świecie.

Grupa Frossard'a pod wpływem niepowodzeń partii, tendencji rozłamowych i t. p. dążyła do stworzenia przedewszystkiem pewnego planu walki z kryzysem gospodarczym. Dlatego nazwano członków tego ugrupowania planistami. Grupa ta właściwie zrezygnowała z uchwał obliczonych na aktualność: wrzód plan, a potem działania — oto jej hasło.

Centrum partii, które zwyciężyło, zdobyło na kongresie 3.600 głosów z pośród 5.837. Centrum to poczyniło pewne ustępstwa lewicy, wstawiając do rezolucji ostro brzmiące frazesy o permanentnej mobilizacji całej partii dla walki z faszystwem i zakazując łączenia się z partiami popierającymi jedność narodową przy wyborach do instytucji samorządowych.

Natomiast to samo centrum przeciwstawiło się wszystkim daleko idącym wnioskom o układach z partią komunistyczną, a także wszelkim propozycjom, wykluczającym raz na zawsze w przyszłości porozumienie z radykałami wów czas, gdy już blok narodowy istnieć nie będzie.

Centrum nie dopuściło też do wniosków „planistów”, stwierdzając, że wszelkie plany istnieją w dotychczasowym programie i zasadach partii.

W ten sposób partia socjalistyczna francuska wybrnęła na kongresie z trudności i zachowała na razie swą jedność.

Na kongresie rozłamowej partii neo-socjalistów pomimo, że ma ona za sobą zaledwie parę miesięcy istnienia nie brakło także rozdziewików. Kwestja zasadniczą było dalsze pozostawanie w rządzie p. Marquet'a — ministra pracy. Wprawdzie jak stwierdzono to ponownie nie reprezentuje on w rządzie p. Doumergue'a partii, jednakże jego udział osobisty w gabinecie jest dla partii krepujący.

Lewicowa opozycja w nowej partii okazała się jednak bardzo słaba i udział p. Marquet'a w rządzie uzyskał ponowną aprobatę.

Takie są wyniki dwu kongresów socjalistycznych we Francji.

Trzeba stwierdzić, że nie narodziły one w odczuciu stanu rozejmu politycznego, wprowadzonego przez rząd p. Doumergue'a. Jednak oba te kongresy są wskazówką, że w głębi życia francuskiego dokonywują się głębokie przemiany, których konsekwencje będziemy obserwowali w niedalekiej już przyszłości.

...

List z Kowna

Litwa i Niemcy - Lot przez Atlantyk Eksport krupniku - Wspaniały teatr

Kowno, w maju.

Stosunki litewsko - niemieckie w dalszym ciągu są silnie napięte, aczkolwiek, zdaje się nie ulegać najmniejszej wątpliwości, że wobec próbnych balonów porozumienia polsko - litewskiego, Niemcy zdecydowałyby się na pewne nawet koncesje na rzecz Litwy, aby tylko do tego porozumienia nie doszło.

Na też dziwnego, że coraz częściej spotyka się w prasie niemieckiej jaskrawe odgłosy za — porozumieniem z Litwą, a jednocześnie protekcyjnie zalecane argumenty w sprawie stosunku z Polską.

Oto np. wychodzący w Kownie „Deutsche Ztg.” zamieszcza wielki artykuł wstępny na temat konieczności porozumienia z Litwą. Autor w gorących słowach zapewnia gotowość Niemiec do współzycia ze wszystkimi państwami, które uzyskały swą wolność dzięki upadkowi Rosji carskiej. Nietylko więc z Polską, gotowe są Niemcy żyć przyjaźnie, ale również z Litwą, jeżeli tylko Litwa zdecyduje się uszanować autonomję Klaipėdy. W tych warunkach, pociesza autor, nikt w Niemczech nie pomyśli o naruszeniu niezawisłości Litwy. Przeciwnie, Niemcy będą Litwie pomagały, co ze względu na pojemność rynków niemieckich dla życia ekonomicznego Litwy może mieć olbrzymie znaczenie...

Narazie efektywne artykuły w prasie, bowiem w rzeczywistości Klaipėda nie przestaje być dymiącą beczką prochu. Ci, którzy ją obserwują, oczekują z dnia na dzień chwili wybuchu, który niewątpliwie odbije się w świecie politycznym głośnym echem...

*

Przygotowywany przez litewski Aeroklub skok samolotu litewskiego z Nowego Jorku do Kowna ulega pewnym komplikacjom ze względu na stanowisko lotnika Januszaukasa, który wobec nieprzyjęcia przez komitet organizacyjny jego warunków, zrzekł się pilotatu przez Atlantyk, wobec czego z Ameryki do Kowna ma lecieć młody pilot wojskowy litewski porucznik Feliks Wajtkus. Jedno z pism kowieńskich podaje, że por. Wajtkus ma bliskich krewnych w — armii polskiej, noszą oni jednak inne nazwiska...

*

Tarcia niemiecko - litewskie przyczy-

8000 traktatów pokojowych

Towarzystwo Prawa Międzynarodowego ogłosiło ostatnio statystykę, dotyczącą traktatów pokojowych, zawieranych od czasów historycznych.

Otóż w ciągu ostatnich 34 wieków podpisano 8.000 traktatów pokojowych.

Przeciętna długość trwania tych traktatów wynosiła tylko 2 lata.

Ponadto statystyka powyższa wykazuje, iż lata bezwojenne, ubiegłe w zupełnym pokoju, wyniosły w ciągu tych 34 wieków zaledwie cyfrę 268.

Widzę się prawdopodobnie do tego, że litewski zarząd kolejowy otrzymał zawiadomienie od zarządu kolei niemieckich, że Niemcy nie będą reprezentowane w międzynarodowej konferencji kolejowej, która ma się odbyć w drugiej połowie czerwca w Kownie, a w której również mają wziąć udział polscy przedstawiciele kolejnictwa...

*

Litwa jest krajem najbardziej nieprawdopodobnego eksportu. I tak na eksportuje się z Litwy w olbrzymich ilościach grzyby suszone i grzyby mrożone, eksportuje się klepki drewniane na beczki, a ostatnio prasa litewska donosi o eksporcie — krupniku litewskiego do Afryki i Ameryki.

Według tych doniesień, wytwórnia krupniku litewskiego dostała ostatnio ze Stanów Zjednoczonych zamówienie na 5 tysięcy litrów...

*

Prasa niemiecka w Prusach Wschodnich rozpisuje się obszernie na temat rozpoczęcia budowy już w przyszłym miesiącu pierwszego w Prusach Wschodnich olbrzymiego teatru pod gołym niebem. Teatr ten będzie wybudowany w bezpośrednim sąsiedztwie Litwy Kowieńskiej, bo w Tyłży i będzie posiadał 3 tysiące miejsc siedzących oraz 5 tysięcy stojących. Ponadto, również w Tyłży ma być urządzony olbrzymi stadion sportowy i miejsce dla zebrań, mogące pomieścić około 30 tysięcy osób.

Na stadionie tym będą organizowane wielkie uroczystości hitlerowskie i raz prowadzona „propaganda wschodnia”...

*

Prawdopodobnie już w przyszłym miesiącu rozegra się w Kownie ostatni akt tragifarsy ex-premiera Litwy Woldemarasa, który stanie przed sądem apelacyjnym. Prof. Woldemaras zwrócił się do Izby apelacyjnej z prośbą o wyznaczenie mu obrońcy, którym został adw. Norgielłowicz.

Jako świadków m. in. wezwano kowenanta wojennego m. Kowna Saładźusa, jego adiutanta kpt. Wilutę, metrampała drukarni „Za” i szefa wydziału bezpieczeństwa w departamencie ochrony państwa dr Borkewicusa.

Marek W

Lkw dacia bandytyzmu

Na terenie kilku powiatów woj. łódzkiego dokonano ostatnio szeregu napadów bandyckich, w związku z czem urząd śledczy zarządził energiczne dochodzenia, które początkowo natrafiły na duże trudności.

Ubiegłej nocy wreszcie funkcjonariusze urzędu śledczego zdolali aresztować dwóch groźnych bandytów, którzy im okazali się Stanisław Wisniewski i Andrzej Szmulak.

W czasie aresztowania obu bandytów, którzy ukryli się w jednej ze wsi w powiecie łaskim, znaleziono rewolwer, większe zapasy amunicji małokalibrowej oraz znaczne kwoty pieniędzy, które prawdopodobnie pochodzą z rabunku.

Obaj bandyci mają za sobą bogatą przeszłość kryminalną i byli już kilkakrotnie karani. Osadzono ich w więzieniu łódzkim do dyspozycji władz sądowno-śledczych.

Złote sztaby Szalapina

Słynny śpiewak rosyjski Teodor Szalapin, występujący obecnie w Kownie, przed wyjazdem na Litwę oświadczył jednemu z przedstawicieli prasy zagranicznych, że wkrótce ma zamiar na zawsze porzucić scenę i zamieszkać we własnej wili w Tyrolu.

Szalapin zaoszczędził ze swych wielkich zarobków poważną kwotę, zakupił złoto w sztabach i złożył to w safesie jednego z banków francuskich.

Śpiewak nie przejmując się zniżką kursu złota i twierdzi, że jest to najlepsza lokata gotówki, a potrzebuje jej sporo na utrzymanie swej licznej, bo z 10 osób składającej się rodziny.

„Koncert muzyki, której słuchał król Władysław Jagiełło”

Niezwykle ciekawy będzie koncert, który staraniem prof. dr. Z. Jachimeckiego odbędzie się w środę dnia 30 maja br. o godz. 18.10 w studio rozgłośni krakowskiej. Radiosłuchaczom da się sposobność posłuchania utworów muzycznych

kompozytorów polskich sprzed 500 laty,

utworów z których przynajmniej dwa wedle wszelkiego prawdopodobieństwa wykonane były na dworze króla Władysława Jagiełły w Krakowie, gdyż napisane zostały z okazji narodzin synów królewskich.

Dopiero bardzo niedawno, bo w r. 1914 odkryto te utwory, pogrzebane w pyłe zabytków archiwalnych.

DZIEJE ŚREDNIOWIECZNYCH NUT W JEDNYM REKOPISIE

Z wydanych przez Franciszka Piechocińskiego rachunków dworu króla Władysława Jagiełły od roku 1388 do 1420 widać, że do wykonywania muzyki byli tam używani trębacz, fletniści i tympaniści, że słuchano również cytarzystów — gešlarzy i że istniały tu organy, na których w roku 1518 grał jakiś organista. Jakże jednak grano tam utwory i przez kogo były one pisane, nie było nam wiadome aż do roku 1914.

Zagadnienie to wyjaśniło nader cenne źródło do historii muzyki polskiej, zawarte w rekopisie Biblioteki hr. Krasieńskich w Warszawie. Trzydzieści kart końcowych tego zabytku, sklejonych razem z poprzednimi kartami rekopisu treści teologicznej, zwróciło na siebie uwagę Wojciecha Sowińskiego, który wydobył z nich na zwiśko Mikołaja z Radomia i wspominał o nim w swoim — najpierw po francusku wydanym — słowniku muzyków polskich w r. 1857, uważając go raczej za teoretyka, niż za kompozytora. Później miał rekopis ten w rękach także Aleksander Polński, ale wskazał on jedynie kilka tytułów i zażywał, że kompozycje Mikołaja z Radomia są znutowane tak niewyraźnie i tak pogmatwane w poprawkach, że ładu w nich doszukać się trudno. Skolei Henryk Opieński przystąpił do zbadania zabytku, ale ogłosiwszy z niego tylko utwór pierwszy „Cracovia civitas...” przestał się nim zajmować. Żaden z tych badaczy nie określił roku ni miejsca powstania tego źródła.

NA CZĘŚ SYNÓW JAGIELŁY

Blizsze zaznajomienie się z tekstem tych kompozycji pozwoliło z kolei badaczowi zabytku, prof. dr. Z. Jachi-

meckiemu, ustalić okres czasu, w którym jedynie utwory te mogły powstać i wskazać miejsce ich wykonania. Dziewięć kompozycji naszego zabytku jest trawestacją hymnu liturgicznego, napisaną spowodu narodzin najstarszego syna Władysława Jagiełły, późniejszego Warneńczyka i podaje dokładnie datę tych narodzin: 31 października 1424. Inna znów kompozycja, której autorem jest Mikołaj z Radomia, powstała spowodu przyjscia na świat drugiego syna Jagiełły, Kazimierza, który żył niespełna 10 miesięcy. Nie znajdujemy natomiast w zbiorze kompozycji, którąby wypadłoby odnieść do narodzin trzeciego syna Jagiełły. Kazimierz Jagiełłończyk przyszedł na świat zdała od Krakowa, w czasie banicji królowej Zofii z rezydencji, w Stanisławowie w r. 1428, dokąd się królowa musiała schronić przed gniewem króla i Witolda. Te dwa teksty i brak trzeciej kompozycji okolicznościowej stały się podstawą do stworzenia poglądu, że w tym zabytku należy widzieć źródło do poznania uprawy muzyki na dworze Władysława Jagiełły w latach 1424—1430. Prof. Jachimecki przedstawił rezultat swoich badań w rozprawie „Muzyka na dworze króla Jagiełły”, wydanej w r. 1915.

W cennym tym zbiorze utworów muzycznych znajduje się 6 kompozycji podpisanych nazwiskiem Mikołaja z Radomia, najstarszego znanego nam do dzisiaj z nazwiska kompozytora polskiego. Muzyka Mikołaja z Radomia odpowiadała w swoich czynnikach składowych współczesnemu stylowi sztuki francusko-włoskiej. Z porównania kompozycji tych polskiego kompozytora z utworami Wilhelma z Machault, Francesca Landi-

na, Jean le Grant, Ciconi, okazuje się, że Mikołaj z Radomia był to muzyk teoretycznie i wykształcony, wprawny i z całą świadomością posługiwał się wypracowanymi na Zachodzie środkami tworzenia muzycznego. Często w kompozycjach jego zgrzyty, dysonanse są zjawiskiem normalnym w utworach wspomnianych autorów, styl bowiem tej epoki dalekim był jeszcze od tej gładkości harmonicznej, jaką powoli szlifowały szkoły kompozytorów niderlandzkich, które nadały charakter następnej epoce historii muzyki europejskiej. W Polsce, zwłaszcza zaś w Krakowie, uprawiano już w czasach Władysława Jagiełły muzykę artystyczną. Rado przypomniał utwory pierwszych kompozytorów polskich, których warto poznać bliżej bodaj z okazji 500-nej rocznicy śmierci Jagiełły.

PROGRAM KONCERTU

Koncert utworów kompozytorów polskich z epoki Władysława Jagiełły 1424—1430 obejmuje następujące utwory: 1) Hymn na cześć Krakowa „Cracovia civitas” (autor nieznan) na jeden głos z tow. instrumentalny; 2) Mikołaj z Radomia: Kompozycja na trzy głosy instrumentalne; 3) pieśń łacińska do św. Stanisława na chór chłopięcy z tow. instrumentalny; 4) Marszowa pieśń studentów krakowskiej wszechszkoły na uroczystość wyboru Króla Zaków na jeden głos (chór męski, chór chłopięcy z tow. instrumentalny); 5) Mikołaj z Radomia: Gloria — na trzy głosy a capella w wyk. Chóru Cecylijskiego i zespołu instrumentalnego orkiestry urzędników Ubezpiecz. społecznej w Krakowie. Koncert transmitowany będzie z Krakowa na wszystkie stacje Polskiego Radia.

Komunisty zapowiadają marsz głodnych Powódź ulotek agitacyjnych na Śląsku

Miejscowi oraz napływowi działacze komunistyczni uważają Śląsk za niezgodną bazę operacyjną. Licząc się bowiem z poważnym nasileniem bezrobocia uważają, że tu na Śląsku da się jeszcze łowić ryby w mętnej wodzie.

Rozrzućli więc w ostatnich dniach sporo ulotek, w których wzywają bezrobotnych do masowej demonstracji i pochodu na Katowice, celem zademonstrowania przeciwko obniżeniu zasiłków.

W ciągu ub. niedzieli policja w Michalovicach zajęła większą partję

tych ulotek, które ktoś podrzucił na ul. Borełowskiego. Ulotki noszą firmę Komitetu Okr. Kom. Partii Polskiej i G. Śląska.

W związku z wzmoczoną robotą komunistów, policja przeprowadziła liczne rewizje w mieszkaniach podejrzanych o agitację działaczy, przy czym kilku z nich zatrzymała w areszcie prewencyjnym.

W czasie przeprowadzonej w ub. niedzielę w Katowicach obławy zatrzymano również kilku podejrzanych o działalność wywrotową.

Hippika

W trzecim dniu wyścigów publiczność spowodu zimna mniej dopisała, zato wyplaty w totalizatorze b. dobre.

W gonitwie pierwszej z płotami 2.800 mtr. — wygrała faworytka Cherie rtm. Bobińskiego pod j. Wojtowia-kiem w 3'23". Tot. zw. 7 zł.

W drugiej płaskiej 1.600 mtr. wygrała Fuksja L. J. bar. Kronenberga pod j. Biesiadzińskim w 1'48". Tot. zw. 10,50 zł.

W trzeciej z płotami 2.400 mtr. wygrał Memfis p.p. St. Szeliskiego i J. Podczaskiego pod j. Kurowskim w 2'54". Tot. zw. 25 zł. m. 8,50 i 6,50 zł.

W czwartej płaskiej 2.100 mtr. poprowadził z miejsca do miejsca Beau L. Turno pod j. Chomiczem w 2'22". Tot. zw. 30 zł. m. 16 i 14 zł.

W piątej z przeszkodami 3.600 mtr. wygrał faworyt Intrzygant pod j. Wojtkowiakiem w 4'30". Tot. zw. 7,50 zł. m. 5,50 i 6 zł.

W szóstej płaskiej 1.800 mtr. przy udziale 4 koni wygrał niespodziewanie

Gigolo T. Seidla pod j. Tobiaszem w 2'. Tot. zw. 35 zł. m. 11,50 i 7,50 zł.

W ostatniej gonitwie płaskiej 2.100 mtr. wygrał Lancelot płk. Królickiego pod j. Kawalcem w 2'20". Tot. zw. 11 zł.

Amatorzy frykasów

O śmiałej kradzieży do sklepu spożywczego w Mysłowicach zawiadomila wczoraj policję miejsc. komisariatu właścicielska składka spożywczego Ana stazja Zichlarzowa (Polna 7).

Ub. nocy, po wybiciu szyby w oknie i usunięciu żelaznej zatory wtargnęli rabusie do wnętrza i po zaopatrzeniu się w pewną ilość masła, czekolady, kawy, kielbas i mydła do prania opuścili sklep tą samą drogą.

Na szczęście szkoda jaka poniosła Z. nie jest wielka bowiem nie przenosi 100 zł. Policja wszczęła poszukiwania za rabusiami.

Nieuważny szofer

Jazda szoferów samochodowych pozostawia wiele do życzenia, to też cyfra nieszczęśliwych wypadków zwłaszcza w porze letniej wzrasta stale.

W ub. sobotę w południe wpadł na przechodzącego przez jezdnię na ul. Wojciechowskiego z Zależu 14-letniego Józefa Pieczkę zam. w Król. Hucie (Cmentarna 15) samochód ciężarowy P. Z. 46851 raniąc go na szczęście dość lekko. Po wypadku szofer dał gaz i odjechał nie troszcząc się o ofiarę.

Jak stwierdzili naoczni świadkowie, wina leży po stronie szofera, który jechał szybko nie dając sygnałów.

Ofiarę wypadku po nalożeniu opatrunku w szpitalu miejskim w Katowicach zwolniono do domu.

Złamana noga futbolisty

Sport piłkarski ma tę ujemną stronę, że człowiek idzie na boisko zdrowy i cały a nieraż wraca z połamanymi członkami.

Doświadczyl tego na swej nietylko skórze, ile kościach, Paweł Fójcik, gracz Poczтового P. W. w Katowicach. Na niedzielnym treningu na boisku P.K.S. kopnięty w gołęb musiał on ze zlaną kończyną odjechać ka retką pogotowia do szpitala SS. Elżbie tanek.

Wybryk

O niesłychanej złośliwości ludzkiej świadczy częste a niepotrzebne alarmowanie straży pożarnej w Katowicach zapomocą aparatów alarmowych rozmieszczonych w kilkunastu punktach miasta.

Ub. nocy „zabawił się” ktoś w alarmistę i spowodował krótko po północy wyjazd taboru straży pożarnej, która po stwierdzeniu, iż ma się do czynienia z złośliwym alarmem, powróciła do koszar.

REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO

Wtorek, 29.5 — „Zgorszenie publicz- ne” o godz. 20.

TEATR POLSKI NA PROWINCJI Środa, 30.5 — „Królewna Śnieżka” i 7-miu Karłów” w Król. Hucie g. 16.

NAJBLIŻSZA PREMIERA „ZRZESZENIA ARTYSTÓW”

Zrzeszenie Artystów Teatru Polskiego odegra w czasie od 1 do 15 czerwca r. b. szereg przedstawień, na które złożą się świetne, pełne humoru farsy. Pierwszą premierą będzie sukces teatrow zagranicznych, świetna farsa A. Maje „Chce mieć dziecko” oraz przepiękna bajka dla dzieci „Królewna Śnieżka i 7-miu Karłów”.

Ogłoszenia DROBNE

SPRZEDAM TANIO żelazną szafę do pieniędzy, nową wylegarke na 150 jaj, używana wylegarke na 125 jaj sztuczna kwoke na 500 kurcząt, rozmaite używane meble, 3 pistolety d sikania farb na materje, szkło i porcelane, elektr. silnik 220 volt 4 K. M. n. prąd stały, parę pawi. Zgłoszenia: J Niciewicz, Lubliniec, ul. Janasa Nr. 2a

SPRZEDAM TANIO 6-litrową maszynę do wyrobu lodów, w dobrym stanie Zgłoszenia: Ruda śl., Bytomska 41 m. 5.

ZAGUBIONA książeczka wojskowa oraz kartę mobilizacyjną i kartę powołania na 29 maja r. b. wystawione na nazwisko Józef Król w Rudzie Śl. rocznik 1908 unieważniam.

ABONAMENT miesięcznie w administracji wzgl. zamiejscowy zł. 2,50, zagranicą zł. 5,50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 500, pół strony zł. 275, 1 mm. wiersz 1 lamowy opisowy zł. 2,50 specjalne zł. 1,50, reklamy 60 gr., drobne 15 groszy za wyraz. W niedziele i dni świąteczne 25 proc. drożej.